

Европейска
КОМИСИЯ

ПАНОРАМА

ПРОЛЕТ 2017 г. / БРОЙ 60

България и Румъния
честват 10 години
от присъединяването си
към ЕС

ЗАПАДНА
ГЪРЦИЯ ИМА
ОГРОМЕН
ПОТЕНЦИАЛ

МАЛТА:
ПРЕДСЕДАТЕЛСТВО
НА ЕС И
ПРИОРИТЕТИ

Регионална
и селищна
политика

ПАНОРАМА

УВОДНА СТАТИЯ.....	03	ПО-БЪРЗА СИСТЕМА ЗА ОЦЕНКА НА ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ.....	38
МАЛТА ПОЕМА ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО НА СЪВЕТА НА ЕС.....	04	ПРЕОБРАЗЯВАНЕТО НА МУЗЕИТЕ ОКАЗВА ВЛИЯНИЕ НА ИСПАНСКАТА КУЛТУРА.....	42
БЪЛГАРИЯ ЧЕСТВА 10 ГОДИНИ ОТ ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО СИ КЪМ ЕС.....	08	МАКРОРЕГИОНАЛНИ СТРАТЕГИИ НАЪРЧАВАТ СЪТРУДНИЧЕСТВОТО.....	44
ИНДЕКС ЗА РЕГИОНАЛНАТА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ.....	16	ПОДКРЕПА ЗА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО В ЛАТВИЯ.....	50
10 ГОДИНИ ОТ ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО НА РУМЪНИЯ КЪМ ЕС ...	18	ИЗМЕРВАНИЯТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО СА ОРИЕНТИР ЗА ДАНИЯ.....	51
СТАРТИРАЩИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ СА ОСНОВНИ ИГРАЧИ В ЕС....	24	СТИМУЛИРАНЕ НА БИЗНЕСА В ЕСТОНИЯ.....	52
ЕСИ ФОНДОВЕТЕ БЕЛЕЖАТ ДОБЪР НАПРЕДЪК.....	26	ПРОЕКТИ ОТ ЛАТВИЯ И ГЕРМАНИЯ.....	53
ЗАСНЕТО С КАМЕРА В БЕЛГИЯ.....	28	ПРОГРАМА.....	55
ЗАПАДНА ГЪРЦИЯ: ДА ИЗГРАДИМ ПО-ДОБРО БЪДЕЩЕ.....	30		

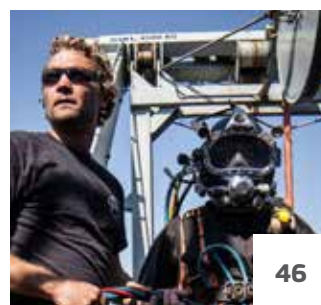
04

18

30

46

В този брой...

С нашия първи брой за 2017 г. отбелязваме два повода за празнуване — 10-ата годишнина от присъединяването на България и Румъния към ЕС и настъпилите през този период големи промени. „Панорама“ представя по-подробно ползите, които членството в Съюза е донесло за държавите и техните граждани. Тема на задълбочен преглед е Западна Гърция — регион с огромен потенциал, който получава подкрепа по линия на политиката на сближаване за разгръщането на стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

Съгласно един скорошен доклад държавите трябва да работят съвместно, за да се справят със световните предизвикателства, които не признават граници. Четири макрорегионални стратегии оказват реално въздействие, като помагат на държавите от ЕС и извън него да обединят усилия и да се справят с всеобщите проблеми.

Включили сме интервю с д-р Ян Борг, парламентарен секретар на Малта, отговарящ за председателство на ЕС през 2017 г. и за управлението на средствата от ЕС, относно начина, по който Малта ръководи председателството, и относно ползите, които тя извлича от подкрепата по линия на политиката на сближаване.

С друга статия ви информираме за новата опростена оценка за големи проекти, както и за подробности за това как Полша се възползва максимално от възможностите за инвестиране, осигурени от финансирането от ЕС.

В раздела „С ваши думи“ сме включили материали от Дания, Естония и Латвия, както и колаж от снимки по проект, изпълняван в трите региона на Белгия.

Желая Ви приятно четене.

АГНЕС МОНФРЕТ

Ръководител на отдел „Комуникации“, Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“, Европейска комисия

УВОДНА СТАТИЯ

Преди десет години румънци и българи избраха да станат част от проекта, който отново обедини континента, проект за равенство и солидарност. Те възложиха своите надежди на Европа и Европа не ги разочарова. Днес Румъния и България са по-сигурни и по-проспериращи от всякога.

Не трябва обаче да се самозалъгваме и да бъдем самодоволни. В безопасния пристан на ЕС, далеч от тъмните исторически събития, щастието може да ни обърне гръб, и затова ние трябва да бъдем негови смели и горди пазители. Отбелязвайки 60 години от подписването на Договора от Рим, ние трябва да поемем отговорностите на нашите бащи-основатели, да уловим вятъра в платната си и да поведем европейския проект напред. Тъй като постоянно сме изправени пред предизвикателства, ние трябва да запазим солидарността си, ако искаме да заключим всички беди в кутията, откъдето са дошли.

Трябва да сме наясно, че солидарността е основен градивен елемент на нашия Съюз. Не бихме стигнали дотук днес, шест десетилетия след Договора от Рим, ако бяхме посрещали поотделно всички бури, които ни изправяха пред предизвикателства, а не бяхме обединили силите си. А най-добрата илюстрация за това е политиката на сближаване. Тази политика е най-силният, най-видимият израз на европейската солидарност, която стана основна инвестиционна политика на Съюза, подобрявайки живота на гражданите на ЕС.

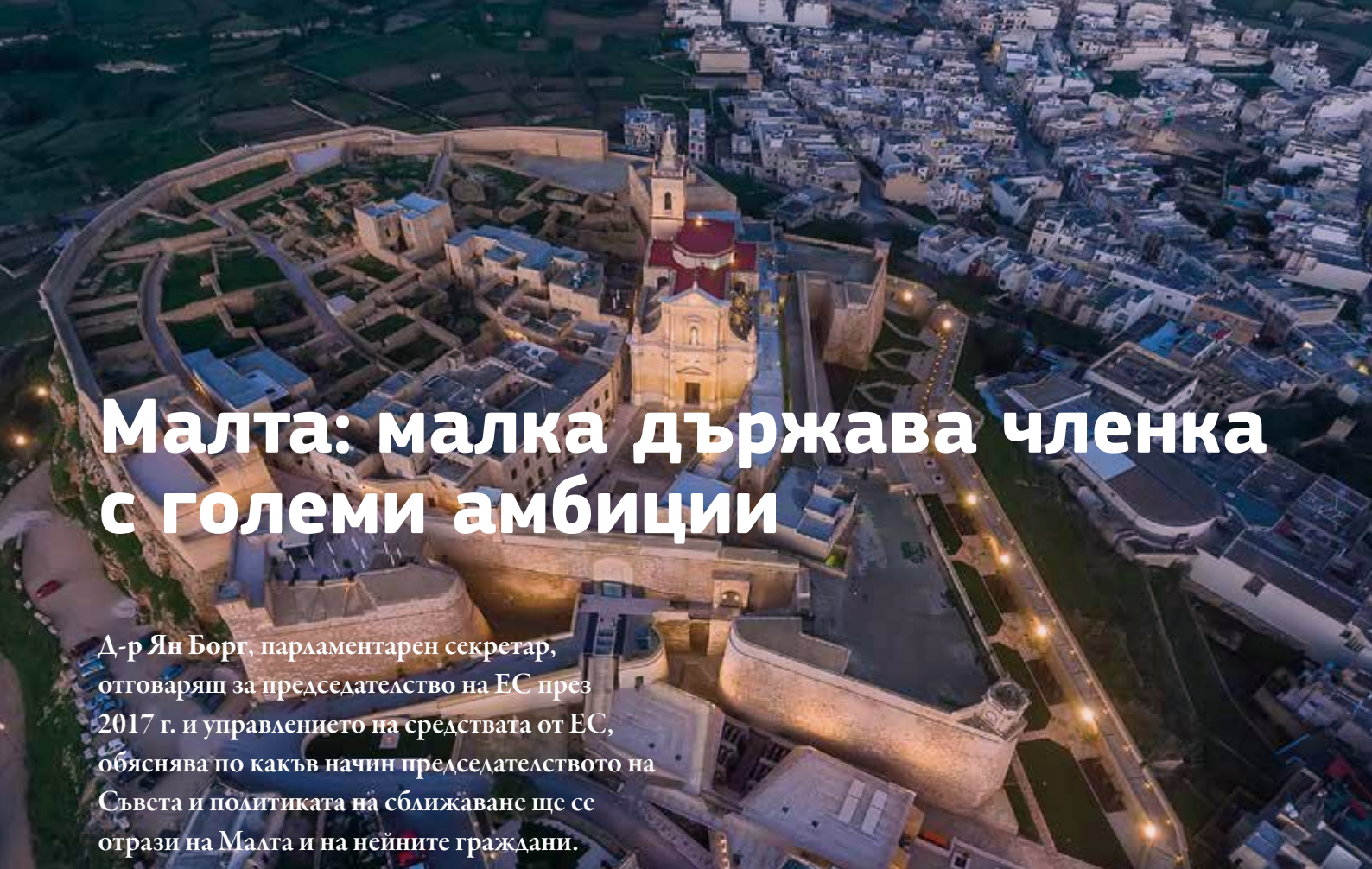
Румъния, България и други държави членки от Централна Европа наскоро представиха във Варшава, Полша, съобщение, с което признават ролята, която политиката на сближаване играе за европейската интеграция. Това съобщение получи отзвук в цяла Европа и подчерта един ясен факт: политиката на сближаване е най-силният стълб на ЕС срещу тенденциите на фрагментация в един опасен свят.

2017 е година на юбилей и за поглед към бъдещето. Тя е година за оценка — не да се прецени дали политиката на сближаване работи, тъй като този факт е добре установен — а по-скоро да се прецени как да направим нашата политика още по-добра, как да сме сигурни, че предоставяме на хората в цяла Европа по най-добрия възможен начин ресурсите, с които разполагаме.

И ние ще направим това, защото искаме историята, която започна преди 60 години — и премина през Рим, Букурещ, София и през много други места — да продължи. Европа се нуждае от по-голяма Европа, а това означава по-голямо сближаване. Време е това да се признае, както и отредената роля на политиката на сближаване в европейския проект. ■

КОРИНА КРЕЦУ

Европейски комисар по регионалната политика

Малта: малка държава членка с големи амбиции

Д-р Ян Борг, парламентарен секретар, отговарящ за председателство на ЕС през 2017 г. и управлението на средствата от ЕС, обяснява по какъв начин председателството на Съвета и политиката на сближаване ще се отрази на Малта и на нейните граждани.

^ Наскоро реновираната Цитадела в Гозо, която се откроява на хоризонта

Малта поема председателството на Съвета на ЕС за първата половина на 2017 г. за първи път след присъединяването си към ЕС през 2004 г. Какво вижда Малта в тази благоприятна възможност?

Поемането на ротационното председателство на Съвета предоставя огромна възможност на Малта да покаже как през тези шест месеца можем да дадем своя принос за европейския проект по осезаем начин, особено в момент, в който ЕС е изправен пред значителни предизвикателства в своята 60-годишна история. По време на нашето председателство Малта в сътрудничество с всички държави членки може да придвижи напред дневния ред на ЕС. Нашата цел е да осигурим добавена стойност за европейските граждани като представим ползите, които нашите граждани получават, като участват в този проект.

Какви предизвикателства представя председателството за малка държава като Малта и как те влияят върху задаването на приоритетите на председателството?

Като малка държава членка Малта е изправена пред предизвикателствата, които предлага една малка администрация. Този факт обаче се явява също така предимство за Малта, защото нашата администрация може да работи по няколко портфолия, като по този начин се улеснява взаимодействието между различните области на политиката. При определянето на приоритетите на Малта относно председателството, ние сме определили ключови области, върху които е насочило вниманието си ръководството на Съвета на Европа, а именно:

- ▶ Миграция и убежище: Малта е на предния фронт поради близостта си до Либия. Нашите цели в тази област са да настояваме за реформа на общата европейска система за предоставяне на убежище (CEAS) (включително регламента от Дъблин и преобразуването на Европейската служба за подкрепа в областта на убежището в пълноправна агенция) с цел по-равномерно разпределяне на отговорността между държавите членки, както и да се гарантира, че въпросът остава на първо място в политическия дневен ред.
- ▶ Укрепване на единния пазар на ЕС: в контекста на зоната за свободна търговия, която мнозина считат за най-голямото предимство на ЕС, приоритетите на Малта включват окончателно отпадане на таксите за роуминг за мобилните телефони и отмяна на цифровите „прегради“, които не позволяват на някои граждани от ЕС да закупват стоки и услуги от други държави — членки на ЕС, практика, известна като геоблокиране.
- ▶ Социално приобщаване: със специален акцент върху осигуряването на равнопоставеност на жените във всички области на обществото — на само на пазара на труда — и върху увеличаването на усилията за борба с насилието, основано на пола.
- ▶ Насърчаване на растежа в области като морски туризъм и превоз на товари по море: приоритет на Малта в тази област е да се гарантира устойчивост и ефективно управление на нашите океани и морета.

Как опитът на Малта с мигрантската криза ще помогне за оформянето на реакцията на Европа?

Малта има една от най-високите степени на защита на глава от населението в света, така че, когато настояваме за реформа на CEAS с цел по-равномерното разпределяне на отговорността между държавите членки, ние правим това от гледна точка на държава членка, която независимо от своята големина, е готова да вземе активно участие в решаването на проблема.

Според проучване на Евробарометър днес гражданите на Малта възприемат много положително ползите от членството в ЕС. Как политиката на сближаване допринесе за това?

Проучването на Евробарометър показва, че малтийските граждани не само знаят за проектите с финансиране от ЕС, но 89% от тях признават положителното въздействие, което проектите оказват върху живота им. Политиката на сближаване на ЕС може да се разглежда като най-важният инструмент за развитието на „положителното възприемане“ на членството, защото тя е най-очевидният и видим израз на солидарност в рамките на ЕС.

Известни примери включват инвестиции в сектора на здравеопазването, като например създаването на Онкологичния център на Малта, който предлага модерна апаратура за лечение на рак в обстановка, предлагаща цялостни грижи, осигуряване на легла за лежачо болни, услуги за дневни грижи, амбулаторни райони, както и отделение по палиативни грижи и съоръжения за психо-социални услуги за пациентите и техните придружители.

Други инвестиции бяха направени в образователния сектор с проекти в Малтийския колеж за изкуства, наука и технологии (MCAST) и в Университета на Малта (UoM), които включват, освен всичко друго, изграждането и завършването на различни институти и оборудването на лаборатории, където преподаватели и студенти ще имат възможност да натрупат по-добър образователен и практически опит. Тази инвестиция неизменно води до повече изследователски съоръжения в области като инженерство, химия, биология, ИКТ и НИРД.

Учебните програми също бяха коригирани и актуализирани, за да отразят текущите нужди на пазара. Освен това бяха осигурени голям брой следдипломни стипендии за магистърска и докторска степен в области от националните приоритети от Стипендии за стратегически път в образованието (STEPS) и MASTERIT!. От друга страна инициативата „Гаранция за младежта“ предостави на младите хора на възраст до 25 години, които не работят, не учат и не се обучават (NEET), възможност за достъп до пазара на труда или до образование, като ги подкрепи с обучение, предлагане на работни места и индивидуална помощ. Това в крайна сметка ще доведе до намаляване на риска от социално изключване и бедност. Други стипендии и програми за обучение бяха предоставени на служителите в публичния сектор за подобряване на неговата ефективност и ефикасност чрез повишаване на уменията на работ-

ната сила във връзка с по-доброто управление и администриране на мерките за подкрепа.

Секторът на околната среда също извлече ползи от интервенциите, свързани с обработката на отпадъците и отпадъчните води, рехабилитацията и възстановяването на затворените депа за отпадъци, национален проект срещу наводнения, както и изменението на климата, по-специално чрез инвестиции в невъзобновяеми енергийни източници.

Бихте ли ни дали примери за подпомагане на укрепването на конкурентоспособността на бизнеса в Малта и създаването на работни места чрез политиката на сближаване? Каква роля играят финансовите инструменти в този процес?

В Малта малките и средните предприятия, и по-специално микро-предприятията, са гръбнакът на икономиката. МСП са 99,8% от общия брой на предприятията в страната и в тях са заети над 80% от работната сила. Независимо от това МСП в Малта трябва да финансират дейността си чрез ипотечиране на собствените си имоти. Този механизъм сериозно затрудняваше иновациите и растежа, ограничавайки способността за финансиране, по-специално след като стана известно, че банките в Малта прилагат строги правила за допълнителния срок за връщане на заема или изискваното обезпечение от МСП, чиито парични потоци често се считат за недостатъчни, за да се предостави възможност за добро финансиране.

Следователно подпомагането на малките и средните предприятия беше един от най-важните аспекти за целия програмен период 2007—2013 г. През този период, като оставим настрана схемите за обучение и заетост, имаше и други схеми, които имаха за цел да стимулират растежа и инвестициите. Малта също така приложи на практика и инструмента JEREMIE (Съвместни европейски ресурси за микро- до средни предприятия). Този инструмент за финансов инженеринг, първият по рода си, който се подкрепяше от структурните фондове в Малта, се оказа изключително успешна част от пакета стимули, предоставени посредством структурните фондове за ползване от МСП. Чрез последният инструмент инвестициите от МСП на стойност над 100 милиона евро бяха стимулирани от 12 милиона евро от структурните фондове, разпределени за този финансов инструмент, който подпомогна над 650 МСП със 761 инвестиции.

Какви други важни постижения бяха осъществени в Малта през програмния период 2007—2013 г.?

Общо отпуснатите средства от фондовете на политиката на сближаване за периода 2007—2013 г. бяха в размер на 855 милиона евро. От началото на този период инвестициите по линия на ЕФРР и ЕСФ помогнаха на Малта да създаде над 1 400 работни места. В действителност в началото на програмния период коефициентът на заетост (за лица на възраст от 20 до 64 години) в Малта възлиза на 58,6%, 11,2 процентни пункта по-нисък от

^ Esplora, Интерактивен научен център в Малта, който осигурява неформална образователна обстановка за научни открития

^ Лаборатория за научни изследвания в Университета на Малта, която осигурява подходяща среда за преподаване и за научни изследвания

коефициента за ЕС-28. Разликата между коефициентите намалала значително, когато коефициентът на заетост в Малта достигна 67,8% през 2015 г., като се доближи до регистрирания в ЕС-28 коефициент от 70,1%. Това се дължи отчасти на увеличените възможности за заетост, също генерирани чрез използването на фондовете на ЕС. Малта също е на крачка от постигането на целта за заетост, която беше променена от 62,9% на 70% за периода до 2020 г., и направи значителни стъпки към изпълнението на специфичната за държавата препоръка, дадена от Съвета, за повишаване на ниския процент на участие на пазара най-вече на жените и на по-възрастните работници. И наистина, процентът на участие на жените, макар и по-нисък от този на ЕС-28, се увеличи от 37,7% през 2007 г. до 53,6% през 2015 г. Освен това коефициентът на заетост сред по-възрастните работници (на възраст от 55 до 64 години) също е нараснал от 29,5% през 2007 г. до 40,3% през 2015 г.¹

Инвестициите в образованието, обучението и уменията, финансирани по линия на ЕФРР и ЕСФ, също допринесоха за това развитие, както и за постигнатия напредък по отношение на образователните цели. Делът на студентите във висшето образование непрекъснато нараства, а също така беше наблюдаван спад в броя на преждевременно напускащите училище. Нарастването на броя на учениците, записали се за продължаващо и висше образование, се увеличи до годишен среден процент на растеж 5,4% (2007—2015 г.).

Предоставянето на средства по линия на оперативните програми също допринесе за развитието на редица икономически области, включително за научни изследвания и развитие, с цел достигане на целевите разходи за НИРД до 2015 г. Що се отнася до процента на човешките ресурси, заети в областта на науката и технологиите, през 2015 г. коефициентът в Малта достигна 38,6% от активното население в сравнение с 45,2% за ЕС. Макар че коефициентът беше по-нисък от средния за ЕС, той непрекъснато нарастваше и от 2007 г. се е увеличил с 6,8 процентни пункта.

Насърчаването на устойчивия туризъм допринесе за по-големия ръст на разходите и заетостта в този сектор. Бяха положени усилия Малта да стане привлекателна и да насърчат повторните посещения. В действителност Приоритетна ос 2 на ОП I е специално насочена към насърчаването на устойчивия туризъм чрез модернизиране на туризма, подобряване на конкурентоспособността на сектора, както и чрез промотиране на Малтийските острови като основна и различна дестинация извън нишата за слънце и море.

Също така ОП I беше важна за справянето с изменението на климата и за ефективното използване на ресурсите, както и да допринесе за целите на Малта по отношение на намаляването на емисиите на CO², енергийната ефективност и увеличаване на производството на енергия от възобновяеми източници. В действителност страната регистрира незначителен процент през 2009 г., който достигна до 4,7% през 2014 г.

И така, да обобщим, мога да потвърдя, че предоставянето на средства по линия на ОП I даде своя принос в редица области на икономиката. Ангажиментът на малтийското правителство за максимално използване на фондовете на ЕС със 100% усвояване на отпускнатите средства допринесе за постигането на значителни икономически резултати в полза както на малтийските, така и на европейските граждани.

Какви поуки можем да си извадим за в бъдеще: по-точно как виждате връзката между политиката на сближаване и основните опасения на гражданите днес?

Прилагането на политиката на сближаване доведе до цялостно повишаване на качеството на живот на гражданите. Обаче като се имат предвид предизвикателствата, пред които е изправен ЕС, тя ще трябва да се наблюдава внимателно и ще трябва да се продължи да се показва нейната ефективност и ефикасност. Следователно е важно да се повиши отзивчивостта на политиката на сближаване по отношение на промяната на местните потребности, които се различават за отделните държави членки, но правейки това, политиката следва да работи за постигането на двойната

¹ Статистическа информация за продължаващото и висшето образование за периода 2014—2015 г.

визия на краткосрочните и дългосрочните цели на „rUnion“, както и на целите на равнище ЕС.

Как виждате развитието на приоритетите и механизмите за изпълнение на политиката на сближаване след 2020 г.?

Независимо от видимите и положителни резултати от изпълнението на програмите през предишния програмен период, както беше подчертано в Доклада на Комисията за последваща оценка, и на усилията, положени за подобряване на рамката на текущия програмен период, които са очевидни, Малта смята, че има още една възможност за подобряване на политиката на сближаване с цел да се отговори на динамичната социална и икономическа обстановка на нашите региони и територии. Важно е, че се познават специфичните нужди на различните територии и различните институционални рамки. Също така е необходимо рамката да осигурява достатъчна гъвкавост, за да може да се подкрепят инициативи, насочени към променящите се потребности на регионално равнище, национално равнище и на равнище ЕС.

Механизмът за изпълнение трябва да се съсредоточи повече върху опростяването, което заема първостепенно място в дневния ред на Комисията. Има доказателства, че административната тежест за изпълнението на програми по линия на ЕСИФ се е увеличила и финансирането от ЕС не може да рискува да бъде свързано с идеята за тежест, сложност и бюрокрация.

Приоритет остава концентрацията върху резултатите и ефективността. Показателите като цяло са се подобрили и следва да улеснят оценката, но все още има място за подобрение. Фокусът на резерва за изпълнение е насочен към крайните продукти, а не към резултатите, не на последно място поради голямото закъснение, необходимо за материализиране на резултатите.

Какви са приоритетите на председателството на Малта в областта на политиката на сближаване и как ще процедурите?

Малтийското председателство също така ще съвпадне с първите общи дебати за бъдещето на политиката на сближаване за периода след 2020 г. Нашите две основни цели по отношение на политиката на сближаване са да се постигне напредък със законодателното предложение „Омнибус“ и да се съсредоточим върху политическия дебат за това как резултатите от прилагането на политиката на сближаване да станат по-видими за гражданите. В тази връзка в рамките на Малтийското председателство очакваните законодателни промени в регламентите за политиката на сближаване, произтичащи от прегледа на МФР, се считат за приоритет, заедно с усилията за опростяване на цялостната политика. В това отношение Малтийското председателство ще се стреми да направи оценка на крайните резултати, постигнати от Групата на високо равнище по въпросите на опростяването, както на заседанието през ноември 2016 г., което е с акцент върху одита и работна програма за периода след 2020 г., така и на следващите си заседания в началото на 2017 г. с акцент върху периода след 2020 г. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<https://eufunds.gov.mt/en/Information/Pages/EU-funds-for-Malta-2014-2020.aspx>

^ Интерактивни игри за деца, които правят ученето по научни дисциплини забавно.

^ Ново оборудване по биомедицинско инженерство в Университета на Малта, което осигурява практически подход към ученето.

^ Институтът по приложни науки: скорошно допълнение към кампуса на Малтийския колеж за изкуства, наука и технологии.

10-А ГОДИШНИНА

България бележи напредък въз основа на ползите от членството в ЕС

Тази година България отбелязва своя десетгодишен юбилей в ЕС. „Панорама“ прави преглед на това как членството в Съюза е оказало въздействие на държавата и на нейните граждани.

Коя държава е дала на света кирилицата, използвана днес от над 250 милиона души? Коя държава е дом на най-старото в света златно съкровище, датиращо от преди 4000 г. пр.н.е.? В коя държава се произвеждат 85 % от розовото масло в света, основна суровина за производството на парфюми? Да, познахте — това е България, горда държава — членка на ЕС вече 10 години!

Разположена на югоизточната граница на ЕС, България съчетава величествени планини с плодородни почви, широки речни басейни, натурални минерални извори, богато биологично разнообразие и брегова линия с дължина 400 км.

Преди десет години природата на България беше толкова красива, колкото е и днес. Не такова обаче беше положението с икономиката и обществото. Проблеми като бедност, социалното изключване и неравенства в доходите често се чуваха в речника на критиците преди присъединяването на България към ЕС.

Изглежда ни като вчера, но вече отбелязваме 10-ата годишнина на България в ЕС, като през това време беше постигнат голям напредък. Българските граждани вече напълно се възползват от свободата да пътуват, да се установяват, да учат и да работят навсякъде в ЕС.

Официалните данни ясно показват положителните тенденции по отношение на въздействието върху обществото и икономиката. По данни на Евростат през последните десет години БВП се е уве-

личил от 28,7 милиарда евро, за да достигне 45 милиарда евро през 2016 г. Равнището на доходите, включително минималната и средната работна заплата, също се е повишило, което води до по-голяма удовлетвореност на гражданите: Евробарометър показва, че през 2007 г. доволни от начина си на живот са били 36 % в сравнение с повече от половината (51 %) днес.

По пътя към сближаването

От първата година на членството си в ЕС по линия на финансирането на политиката на сближаване България получи възможност да модернизира своята инфраструктура и да подобри качеството на живот на гражданите.

В областта на транспорта това беше постигнато чрез разширяване на метрото в София, завършване на автомагистрала „Тракия“ и „Марица“, модернизиране на железопътните мрежи и стартиране на устойчив градски транспорт в седемте най-големи града на България, което предостави възможност за по-безопасно, по-чисто и по-бързо придвижване в градските райони и в цялата страна.

В областта на екологичните услуги 1,3 милиона души получиха по-ефективни системи за управление на отпадъците, а други 300 000 получиха достъп до модерни услуги за пречистване и доставяне на вода, като всичко това доведе до по-чиста и по-здравословна околна среда за гражданите. Инвестициите също така оказаха значително социално въздействие. Уязвимите групи деца и лицата със специални потребности, след като бяха изолирани в строгите държавни институции, бяха реинтегрирани в обществото чрез създаването на нови центрове за настаняване от семеен тип.

Икономическата конкурентоспособност беше подобрена, тъй като беше създадена бизнес среда, особено за малките и средните предприятия (МСП). Това до голяма степен беше мотивирано от инициативата на ЕС за Съвместни европейски ресурси за микро-

до средни предприятия (JEREMIE), която генерира портфолио на стойност 900 милиона евро от кредитни и капиталови инвестиции в подкрепа на 7500 МСП.

В същото време подкрепяните от ЕС начални фондове Eleven и LAUNCHub подпомогнаха 180 иновативни стартиращи предприятия, като създадоха над 600 нови работни места в приоритетни сектори като ИКТ, електронно здравеопазване и инженеринг. Това допринесе за международното признание на България като конкурентен център за специалисти в областта на ИКТ и специалисти за производството, като привлече милиарди евро преки чуждестранни инвестиции от присъединяването си към ЕС през 2007 г. Въсъщност България вече се превърна в една от най-атрактивните дестинации на ЕС за инвестиции в рисков капитал. В момента София е сред най-добрите столици в Европа по отношение на стартиращите предприятия, подкрепени от рисков капитал.

През периода 2007—2013 г. Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионният фонд инвестираха 5,4 милиарда евро в България, което се равнява на над 2% от БВП и на около 39% от държавните капиталови разходи. През 2015 г. беше пресметнато, че тази подкрепа е внесла около 4% допълнителен БВП. Тези инвестиции също така помогнаха за устояването на разрушителните последици от световната икономическа криза, което позволи да се възстановят равнищата на заетост до 3,6% за периода между 2014 г. и 2015 г.

Следващи стъпки

България имаше нужда от време и подкрепа да се адаптира към начина на функциониране на политиката на сближаване, за да се приложат ефективно инвестициите, финансирани от ЕС. Страната се възползва от работата на Работната група за по-добро изпълнение, създадена от комисаря по регионалната политика Корина Кречу през 2014 г. Тя също така продължава да получава целева помощ за своите национални административни структури и парт-

ньорска подкрепа, което помогна да се ускори и подобри начина на планиране и изпълнение на проектите на ЕС за постигането на най-добър резултат.

Независимо от това е вярно, че процесът на сближаване на България далеч не е приключил. Страната все още се нуждае от постоянна подкрепа в жизненоважни отрасли като околна среда, регионално развитие, транспортна инфраструктура, конкурентоспособност, иновации, мобилност на работната сила и социално приобщаване. Освен финансов източник, политиката на сближаване е и важен двигател за реформите в България. Нейната роля допълнително ще се увеличи още през периода 2014—2020 г., най-вече в областта на обществените поръчки, опазването на околната среда и научните изследвания и иновациите.

Тези структурни промени, успоредно с по-големия акцент върху резултатите и въздействието на средствата, поставят основите на по-благоприятната промяна за българските граждани на подкрепата по линия на политиката на сближаване през идните години. По 10 нови програми България ще получи подкрепа от почти 10 милиарда евро от петте европейските структурни и инвестиционни фонда. Заедно с националния принос това ще осигури стабилна основа за инвестиции в създаването на работни места и растеж, стимулиране на научните изследвания и насърчаване на благоприятна за иновации бизнес среда, като същевременно ще се засили социалното приобщаване и опазването на красивата природа на България. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/atlas/bulgaria/
<http://2020.eufunds.bg/bg>

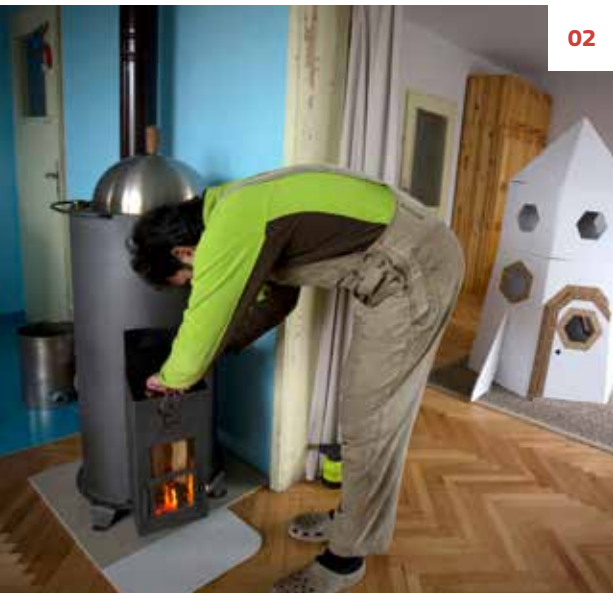
01

ВСЯКА ИДЕЯ ИМА НУЖДА ОТ МАЛЪК ТЛАСЪК

Основани през 2012 г., **Eleven** и **LAUNCHub** са два български инвестиционни фонда, които подкрепят стартиращи предприятия и нови идеи. Тяхната основна задача е да намират, подкрепят и обучават млади предприемачи с иновативни идеи, главно в областта на ИТ, с инвестиция в размер до 300 000 евро за проект.

Двата фонда са получили подкрепа от над 21 милиона евро от ЕС в контекста на инициативата JEREMIE, разработена съвместно от Комисията и Европейския инвестиционен фонд за насърчаване на използването на финансови инструменти за подобряване на достъпа до финансиране за МСП чрез европейските структурни и инвестиционни фондове.

Много от проектите са постигнали значителен финансов и международен успех. Примерите включват българския проект „**Ракетна печка Гамера**“, печка на твърдо гориво, която е девет пъти по-ефективна от конкурентните устройства на пазара, със значително по-ниски разходи и отпадъчен материал.

02

Appzio, българско-фински проект на мобилно приложение, чрез което потребителите могат лесно да направят свое собствено приложение в зависимост от техните индивидуални нужди.

CoKitchen, концепция за споделено работно пространство за готвене, е проект, който дава възможност на предприемачите в хранително-вкусовата промишленост да спестят разходите за наем и кухненско оборудване, като избегнат обичайните пречки, свързани с откриването на ресторант.

С голям международен успех, особено на пазара в САЩ, **iGreet** предлага високотехнологични хартиени карти, които след сканиране от получателя, оживяват на екрана.

Това са само четири от над 110 проекта, които вече са се възползвали от двата фонда. **LAUNCHub** и **Eleven** допринесоха за развитието на цялата предприемаческа екосистема в региона, тъй като те също инвестират в чуждестранни стартиращи фирми, които установяват бизнеса си в България. Съществени за просперитета на един нов проект, тези фондове са фокусирани върху една страхотна идея и върху малките специализирани екипи, които да я реализират на практика.

03

Благодарение на подкрепата на ЕС България беше призната като атрактивна дестинация за стартиращ бизнес по целия свят, включително и от водещи икономически и финансови медии като Financial Times и списание Forbes.

<http://www.11.me/about/>

<http://www.launchub.vc/>

01 Бранимир Парашкевов, гл. изп. директор на Appzio, показва как работи приложението му.

02 Живко Стефанов добавя дърва в ракетната печка Гамера у дома си.

03 Шеф Добрин Атанасов и Станка Димчева приготвят храна в CoKitchen.

ГАБРОВО: КАК СЕ ПОЯВЯВАТ „ЗЕЛЕНИТЕ ГРАДОВЕ“

Известен в исторически план със закачливото чувство за хумор на своите граждани, красивата си природа и развиващите се в него текстилна, килимарска и шивашка промишленост, Габрово, разположен в центъра на България, през последните години се преоткри, печелейки националните награди за „Най-зелен град“ и „Най-добър град за живеене“.

В действителност Габрово и гражданите му се възползваха от един от най-големите проекти за околната среда, невиджан досега в България. С 85 % съфинансирани от Кохезионния фонд, Габрово и неговата агломерация имат напълно обновена система за снабдяване с питейна вода, както и съоръжения за събиране и третиране на отпадъчни води.

Проектът пряко облагодетелства всички 63 000 жители на района, като подобри качеството им на живот чрез осигуряване на по-добър достъп до питейна вода и до услугите на пречиствателните станции за отпадъчни води. От друга страна това спомогна за намаляването на различни рискове за здравето на населението, като същевременно подобри качеството на околната среда. Замърсяването с органични и хранителни вещества, изпускани в реките, беше драстично намалено, като по този начин се подобри качеството на водата и в двете реки — р. Янтра и р. Дунав.

Освен това проектът създаде над 400 нови работни места и привлече видни инвеститори, като генерира допълнителни приходи за провинциалния град и неговите граждани. Габрово показва ясно как могат да бъдат създадени зелени градове в целия ЕС с подкрепата на политиката на сближаване, а също е пример и за това как икономиката може да извлече полза от екологично чисти проекти.

“ С участието си в „Квалификационни услуги и процедура за насърчаване на заетостта“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ получих нови знания и нови умения, които ми помогнаха да подобря професионалната си квалификация. Доволен съм от моите нови умения, защото те ми дадоха по-добри шансове на пазара на труда. Прекарах много време като безработен и се чувствам щастлив и доволен от факта, че сега получавам редовно заплата от настоящия си работодател.

Радвам се, че моят работодател реши да участва в тази процедура. Мисля, че България има нужда от такива европейски програми, които помагат за развитието на малките и средните предприятия.”

Асан Смаилов Исав
Монтажист на PVC дограма за СТОС БГ ЕООД, Крчим

СОФИЯ: КОГАТО ТРАНСПОРТЪТ, ОКОЛНАТА СРЕДА И ИКОНОМИКАТА ВЪРВЯТ РЪКА ЗА РЪКА

01

01 Станция „Витоша“
02 Станция „Летището“

Един от най-важните инфраструктурни проекти в България през последните години, Софийското метро, преодоля много икономически, административни и археологически препятствия, за да предостави впечатляващи резултати и ползи за населението от 1,7 милиона, което живее в столичния район на София. Докато първите две линии бяха завършени по ОПТ за периода 2007—2013 г., третата линия на градското метро, съфинансирана от ЕФРР, в момента е в процес на изграждане и се очаква да бъде завършена преди 2020 г.

Всеки гражданин на София е благодарен и горд с новото метро и неговите станции с красив дизайн. То обслужва 50 000 души на час, което означава, че се ползва от над половин милион души всеки ден. То предостави огромни ползи за столицата на България: от рязкото намаляване на емисиите на CO₂, времето за пътуване, задръстванията, пътно-транспортните произшествия, разходите за гориво и поддръжката на транспортните средства, до генерирането на икономии за местната икономика от над 20 милиона евро.

02

Освен това първите две линии са завършени и въведени в експлоатация преди крайния срок на проекта и при изключително ниски разходи. Метро в София е един от най-добрите примери за екологично чисти, модерни и икономически изгодни транспортни проекти, подкрепени от политиката на сближаване на ЕС.

<http://europa.eu/!gU84kk>

“ Аз представлявам иновативна българска компания, базирана в град Враца, която е специализирана в производството на електроника и LED осветление. След повече от шест години упорита работа и изпълнението на проекти, финансирани от ЕС, ние успяхме да постигнем значително развитие на нашия бизнес. По време на първия програмен период 2007—2013 г. ние подобрихме енергийната ефективност и организацията на управлението на производството. Също така въведохме специфично ноу-хау, което ни позволи да постигнем почти 10% растеж, и осигурихме 15 нови работни места.

През 2016 г. стартирахме нов проект в рамките на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ (ЕФРР), за да подобрим производствените процеси чрез закупуване на високотехнологично оборудване. По този начин очакваме да повишим конкурентоспособността на нашето предприятие и да осигурим неговото устойчиво присъствие на вътрешния и на международния пазар. ”

Инж. Диана Варганова,
Управител на Интелигентни системи за сигурност ЕООД

“ Благодарение на финансирането по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007—2013 г. аз и моето семейство развихме бизнес за отглеждане на лавандула в Добруджа. Преди седем години съпругът ми Станимир и аз решихме да започнем да се занимаваме със селско стопанство. Направихме необходимите консултации и проучихме различни възможности за отглеждане на култури за етерични масла. Положихме основите на нашата ферма в малкото добруджанско село Победа. Благодарение на проекта след няколко години успяхме да увеличим лавандуловите насаждения до 112 хектара. Присъствахме на редица семинари, организирани от Националната служба за съвети в селското стопанство, и участваме в българския фестивал за лавандула от няколко години.

Животът ни се промени. Чрез безвъзмездните средства икономическата стойност на нашата ферма се увеличава и става пазарно-ориентирана. Днес нашите насаждения на ароматната билка обхващат земеделски площи в близките села, в Добрич и в квартали на Варна. Започнахме да експериментираме с други етерично-маслени култури — градински чай и маточина — и засадохме 20 хектара равнец. През последните две години сме събрали 700—800 килограма лавандула цвят на хектар — за извличане на 1 кг етерично масло са ни нужни 50—60 кг цвят.

Благодарение на реализирания проект ние бяхме сертифицирани като биологични фермери през 2016 г., а през 2018 г. фермата ни ще получи официален символ за чисто биологично производство. ”

Юлия Пенкова

Фермер

ВЕЛИКО ТЪРНОВО: НОВА ПЕРСПЕКТИВА ЗА „ГРАДА НА ЦАРЕТЕ“

Известен като историческата столица на Втората българска държава и град на царете през Средновековието, със своето богато творческо, живописно, литературно и архитектурно наследство, провинциалният град Велико Търново преживя истинска революция през последните години. Заедно с град Бургас той беше избран за „Най-добър град за живеене“ за 2013 г.

С около 2 милиона посетители годишно, туризмът е важна част от икономиката на Велико Търново. От 2007 г. досега са реализирани 26 проекта по оперативните програми на ЕС, с което драстично се подобри околната среда, инфраструктурата на здравеопазването и се увеличи туризмът в рамките на града. Дейности като реконструкция и рехабилитация на зелени зони за отдих, изграждане на пешеходни и велосипедни алеи, спортни площадки и детски площадки допринесоха за постигането на по-достъпна и по-добра градска среда за всички в града.

С фокус върху туризма, някои проекти предоставиха възможност на граждани и туристи да се насладят на няколко

наскоро реновирани обекта на културно-историческото наследство, като например панорамната тераса за известния аудио-визуален спектакъл „Звук и светлина“ на крепостта Царевец.

Други проекти, като например „Реконструкция и обновяване на здравната инфраструктура на комплексния онкологичен център“, засегнаха пряко здравните услуги в града. Той предостави подобрена ранна диагностика на рака и по-добро предлагане на високотехнологична и високоспециализирана медицинска помощ на над 250 000 души от Велико Търново и областта. Със своята богата история, красива архитектура, подобрена инфраструктура и модерни здравни заведения, не е чудно, че този малък провинциален град се превърна в такова чудесно място за живеене.

^ Външен изглед на експозиционния център „Флора“ в Бургас.

БУРГАС ПОКАЗВА СВОЕТО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

Бургас, вторият по големина град в България на брега на Черно море и четвъртият по големина в страната, стана свидетел на бързо развитие и трансформация след 2007 г., с над 37 съфинансирани проекта, подкрепени от политиката на сближаване, на обща стойност почти 186 милиона евро.

По Оперативна програма „Регионално развитие“ (ОПРР) Бургас приложи инициативата JESSICA с пет различни проекта. Това включва „Постоянен експозиционен център „Флора“ в Морската градина на Бургас, с многофункционална зала, кафене и развлекателен кът за деца, които допринесоха за по-доброто развлечение и културна среда в града.

Големите градове се нуждаят от модерен и ефективен обществен транспорт, за да се развият. „Проектът за интегриран градски транспорт в Бургас“ (ОПРР 2007—2013 г.) оказва огромно влияние върху нарастващото население на града. Нови и екологично чисти автобуси, бърза автобусна транспортна система, оптимизирана маршрутна мрежа, нова система за електронни билети и първата в България рент-а-байк система са само една малка част от проектите, които са допринесли за превръщането на Бургас в „Най-добрия град за живеене в България“ през 2012 г. и 2013 г.

Големите градове се нуждаят от модерен и ефективен обществен транспорт, за да се развият. „Проектът за ин-

Политиката на сближаване също подкрепи важни проекти за културното наследство на града. Остров Света Анастасия, близо до Бургас, претърпя пълно обновяване и беше реставрирана по-голяма част от неговите важни паметници на културата. Стенописите от XIV в. в църквата на острова бяха елегантно реставрирани, а обектите за настаняване реновирани, което създаде повече от 140 нови работни места.

И накрая, благодарение на постоянния положителен миграционен процент и високото качество на живот, икономическото, туристическото и културното бъдеще на Бургас изглежда повече от обещаващо.

<http://www.burgas.bg/bg/resors/euro>

КАКВО Е ИСУН 2020?

Единна информационна система за управление за еврофондовете в България публикува отворени данни, за да се подобри както прозрачността, така и управлението на инвестициите от ЕС.

ИСУН 2020 наблюдава и публикува данни за няколко инвестиционни програми, като например „Околна среда“, „Добро управление“, „Развитие на човешките ресурси“, „Иновации и конкурентоспособност“, „Региони в растеж“, „Наука и образование за интелигентен растеж“ и „Транспортна инфраструктура“. Нейната основна цел е да събира и да обработва по електронен път всички данни, свързани с изпълнението на оперативните програми и да осигури обмен между институциите на ЕС, като същевременно гарантира проследяемостта на програми, процедури, проекти и договори, и мониторинг на изпълнението. Тя е изцяло уеб базирана и осигурява леснодостъпна информация за широката публика, организаторите на проекти, бенефициерите, както и за управляващите, одитните и сертифициращите органи.

Представяне на регионалната конкурентоспособност

Кои са най-конкурентоспособните региони в Европейския съюз? Третият индекс за регионалната конкурентоспособност, който беше публикуван наскоро, представя подробни данни.

Новото издание на индекса на регионалната конкурентоспособност (RCI), издаден на 27 февруари 2017 г., показва непрекъснатото укрепване на столичните райони и други райони в метрополните региони.

В северозападната част на ЕС тези конкурентни региони бележат значително разпространение, като подобряват конкурентоспособността на съседните региони. В източните и южните държави — членки на ЕС, обаче, местоположението в близост до района на столицата изглежда не повишава конкурентоспособността. Този уникален индекс осигурява информация, която националните индекси на конкурентоспособност не могат да уловят.

В сравнение с изданията на RCI от 2010 г. и 2013 г. Малта и няколко области във Франция, Германия, Швеция, Португалия и Обединеното кралство са подобрили резултатите си, докато

ТОП 20 ЗА 2016 Г.

ДЪРЖАВА	ИМЕ НА РЕГИОН	БРОЙ ТОЧКИ ПО СКАЛА 0-100	МЯСТО*
Обединено кралство	Лондон и регионите, обхванати от неговата прилежаща зона	100,00	1
Обединено кралство	Бъркшър, Бъкингамшър и Оксфордшър	97,67	2
Нидерландия	Утрехт	97,63	2
Швеция	Стокхолм	97,21	4
Обединено кралство	Съри, Източен и Западен Съсекс	93,95	5
Дания	Столична област	92,94	6
Люксембург	Люксембург	91,06	7
Франция	Ил дьо Франс	90,27	8
Германия	Горна Бавария	89,68	9
Обединено кралство	Хампшър и Уайт	88,61	10
Финландия	Хелзинки–Уусимаа	88,26	11
Нидерландия	Амстердам и регионите, обхванати от неговата прилежаща зона	87,34	12
Германия	Дармщат	86,66	13
Германия	Хамбург	85,28	14
Германия	Карлсруе	85,23	15
Нидерландия	Северен Брабант	85,13	16
Обединено кралство	Чешър	85,08	17
Нидерландия	Южна Холандия	84,81	18
Белгия	Брюксел и регионите, обхванати от неговата прилежаща зона	84,12	19
Германия	Щутгарт	83,75	20

* Почти еднаква оценка е дадена на два региона, ако разликата в точките им (по скала 0—100) не е по-голяма от 0,1

в Кипър и в някои райони на Гърция, Ирландия и по-отскоро в Нидерландия, резултатите са по-ниски. В източните региони на ЕС конкурентоспособността е с тенденция да остане стабилна, според трите издания.

От първото му издание броят на регионите в ЕС, които използват RCI, за да определят своите силни и слаби страни, както и да формират стратегиите си за развитие, става все по-голям. За да се улесни това, най-новото издание на RCI е придружено от интерактивни карти с резултати, нов онлайн инструмент, който прави лесно сравнителното проучване на даден регион. Инструментът сравнява избрания регион с всички други региони и регионите със сходен БВП на глава от населението.

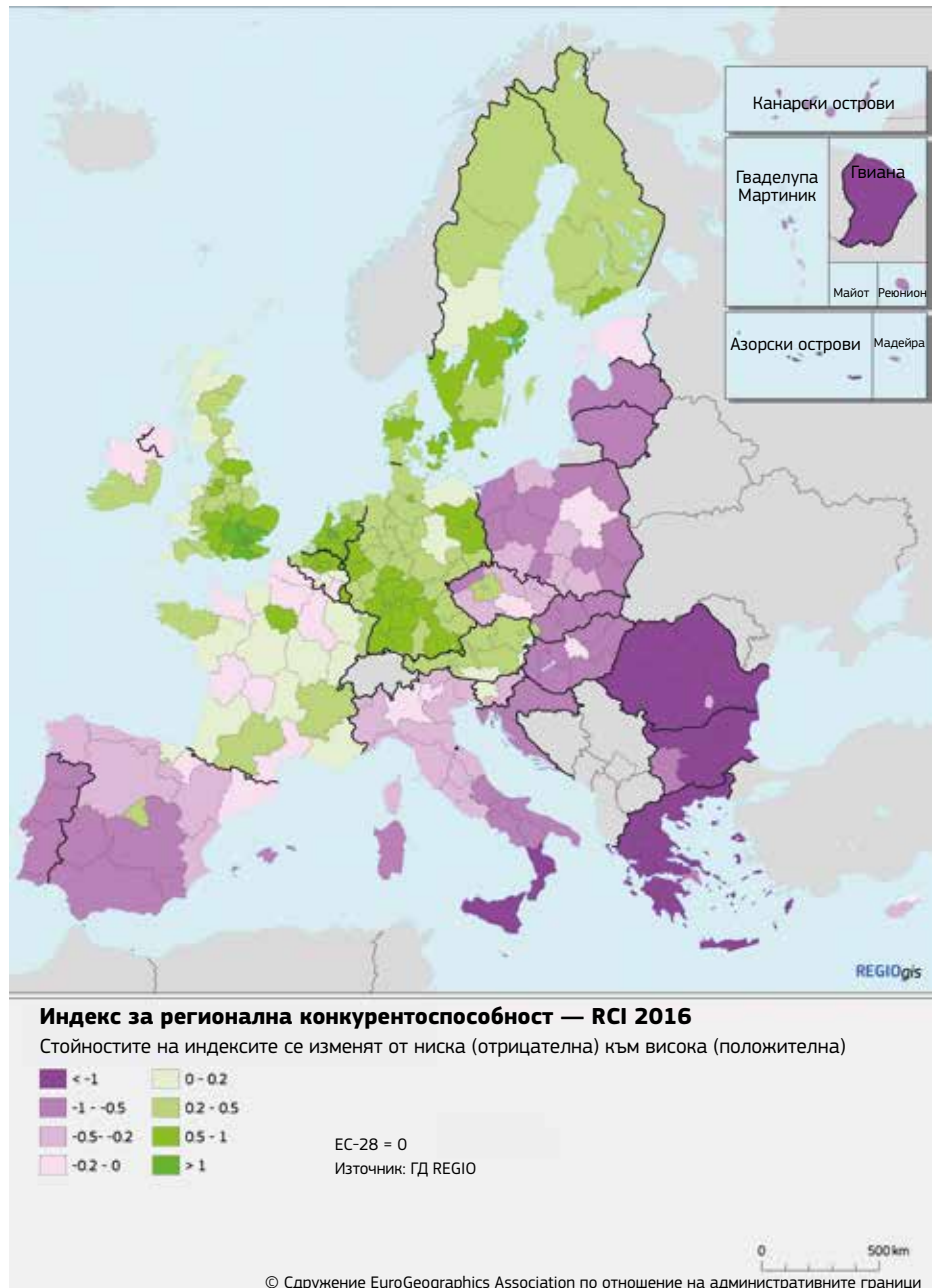
Тези карти с резултати, както и интерактивните карти и диаграмите тип „паяк“, методологическите документи и таблици с данни са достъпни на уеб страницата на RCI: <http://europa.eu/!qN87MJ>

RCI се основава на подхода на Глобалния индекс за конкурентоспособност, съставен от Световния икономически форум, като го адаптира към регионалното равнище в ЕС. Той използва 11 измерения на конкурентоспособността, описани от над 70 показателя, които обхващат широк спектър от въпроси, включително иновации, управление, транспорт и цифрова инфраструктура, здравеопазване и човешки капитал.

RCI отчита икономическото развитие на региона, като дава повече тежест на основните фактори за конкурентоспособност в по-слабо развитите региони и за иновативните фактори в по-слабо развитите региони. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://europa.eu/!qN87MJ>

10-А ГОДИШНИНА

Финансирането от ЕС за Румъния дава резултати

Тази година Румъния отбелязва десет години от членството си в ЕС. В този преглед представяме отблизо въздействието на финансирането от ЕС върху държавата и нейните граждани.

Румъния е държава с изключително разнообразен ландшафт, богата култура и традиции, и епична история. Тя е дом на единствения романски език в Източна Европа и на седем обекта на наследство на ЮНЕСКО, включително богатата на биологично разнообразие делта на река Дунав.

Но може би сравнително малко известен е фактът, че Румъния е и седмата най-многолюдна държава — членка на ЕС, с около 19,9 милиона жители, и заема стратегическо положение между изток и запад, север и юг на континента. Така че не беше изненада, когато преди десет години в навечерието на Нова година, когато часовникът удари полунощ, в цялата страна се усещаха радост и ентузиазъм, от най-големите градове до най-отдалечените села.

Наистина, присъединяването на Румъния към ЕС беше чествано от нейните граждани като едно от най-значимите постижения в съвременната история — заслужено признание за всички огромни усилия и жертви, но също и ясен знак, че държавата и съдбата ѝ са свързани с Европа

Надеждите и очакванията бяха високи, каквито бяха и бъдещите предизвикателства — присъединяването към ЕС със сигурност не беше „краят на пътя“, нито началото на лек живот, а по-скоро продължение на един дълъг процес на промяна и на социално, икономическо и политическо развитие. Днес, 10 години по-късно, румънците могат да видят резултата от този исторически избор в тяхното ежедневие.

Един от най-видимите положителните ефекти се разкрива от силните икономически показатели, които Румъния показва през последните години, благодарение на стабилния ръст, подкрепян от ниската безработица и стабилната промишлена дейност. Безработицата, бедността и социалното изключване бяха намалени. Бяха осъществени ключови реформи в области като пазара на труда, публичната администрация, образованието и социалната политика, а в инфраструктурата бяха направени значителни инвестиции.

Изпълнението на всичко това обаче на практика изисква стратегическо ръководство и жизненоважни ресурси. Точно на този етап инвестициите, подкрепени от ЕС, играят решаваща роля. Още в самото начало на своето членство, в периода между 2007 г. и 2013 г., тя се възползва от почти 20 милиарда евро по линия на политиката на сближаване и нейните инструменти — Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд. Благодарение на тези ресурси бяха постигнати значителни резултати и в момента Румъния има за споделяне много положителни истории.

Отключване на потенциала на икономиката

По-специално, в период на глобална икономическа криза, инвестициите от Кохезионния фонд бяха от жизненоважно значение за разгръщането на потенциала за растеж на икономиката и за създаването на нови работни места и възможности, особено за малките предприятия. Според неотдавна проведената оценка на въздействието благодарение на финансовата подкрепа на ЕС са били създадени над 35 000 нови работни места в периода между 2007 г. и 2014 г., и са били подкрепени над 1200 малки и средни предприятия (МСП). Смята се, че тези инвестиции са увеличили с 4% БВП за 2015 г.

Финансирането от ЕС също така повиши капацитета за научни изследвания в областта на високите технологии. Един отличен пример в тази област е иновативната инфраструктура Extreme Light за ядрена физика — голяма международна лазерна научноизследователска инфраструктура с участието на изследователи от три европейски държави (Румъния, Унгария и Чешката република). Част от този новаторски европейски научноизследователски консорциум беше създаден в Мъгуреле, окръг Илфов.

По отношение на иновациите, прилагани в икономиката, особено вдъхновяващ пример за това е Ratis Serv, малко предприятие в североизточната част на Румъния, което получи финансиране от ЕС за придобиване на първокласни машини за механична обработка с висока точност. Благодарение на тази инвестиция то се превърна във важен доставчик за много промишлени гиганти в света (вж. карето).

Инвестиции, които дават права и осигуряват защита

Друг сектор, в който инвестициите от ЕС постигнаха видими резултати, е транспортът. От една страна, мащабната модернизация на транспортната инфраструктура на страната определи подобряването на транспортните връзки с останалата част на Съюза. Например благодарение на обновената магистрала А1, сега шофьорите могат да се насладят на приятно пътуване до Унгария и по-нататък. От друга страна, по-малки инвестиции в местни и държавни пътища, например в по-изолираните части на Западнорумънските планини, улесниха местната и регионалната мобилност, като облагодетелстваха местните хора и туристите.

Финансирането от ЕС също така беше предназначено и за хората, изложени на риск от бедност и социално изключване, като бяха направени инвестиции в рехабилитацията, модернизацията и обособяването на около 500 училища и над 200 социални центъра.

Добавената стойност на отпуснатите от ЕС инвестиции е особено забележима в сектора на околната среда: инвестирането на повече от 3 милиарда евро доведе до значителни подобрения на услугите в областта на водоснабдяването и пречистването на отпадъчните води за по-голямата част от населението.

Обстоен преглед и подготовка на нови инвестиции

Няма съмнение, че финансовите средства от ЕС са важен източник на финансиране за Румъния, чиито размер възлиза на повече от 25% от публичните инвестиции в страната. През първия период на прилагането им обаче Румъния също така се сблъска с някои съществени предизвикателства и разкри някои затруднения по отношение на административния капацитет, ефективността на процедурите и цялостната координация.

През последните години румънските власти положиха значителни усилия да подобрят качеството и ефективността на изпълнението. Европейската комисия винаги е била близо до Румъния в този процес, например чрез отличната работа на Работната група за по-добро изпълнение, създадена от комисаря по регионалната

политика Корина Крецу. Тя предложи подкрепа и помогна на Румъния да ускори подготовката и изпълнението на проекти, като в същото време укрепваше административния капацитет и се справяше с пречките.

Тези ценни уроци трябва да бъдат изцяло възприети сега, когато Румъния трябва да се възползва от друга чудесна възможност. В периода 2014—2020 г. страната ще получи над 30 милиарда евро от Европейските структурни и инвестиционни фондове. Тази значителна сума ще бъде инвестирана в стратегически области за развитие, като например прилагането на стратегиите за градско развитие и планове за градска мобилност, енергийна ефективност и управление на отпадъците. Също така за първи път румънски градове ще бъдат упълномощени да инвестират в подобряването на мобилността и да допринесат за нейната устойчивост чрез приоритизиране на ефективни системи за обществен транспорт над автомобилния трафик, или чрез намаляване на потреблението на енергия в жилищни и обществени сгради.

Други приоритети са преходът от институционални грижи към грижи в общност за деца и хора с увреждания, както и преструктурирането на системата на здравеопазването с цел тя да стане по-достъпна и по-ефективна. С инвестиции в мащабна транспортната инфраструктура, като например магистралата Сибиу-Питещ, както и в критична енергия и екологична инфраструктура, ще се гарантира, че постоянните предизвикателства за бъдещия растеж и сближаване са отстранени.

Възможностите са големи и с помощта на вече съществуващите мерки за по-стратегическо планиране и оценка, на активното участие на всички заинтересовани страни и гражданското общество, и чрез премахването на пречките за публичните и частните инвестиции, можем да очакваме значителни подобрения.

Наскоро комисар Крецу заяви: „Имам причини да се гордея с постиженията на Румъния, но също така съм нетърпелива да видя страната, че използва още по-успешно възможностите за инвестиции от ЕС. Успехът на Румъния ще бъде успех на политиката на сближаване като цяло и ще има значителен принос за това в бъдеще.“

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/atlas/romania/

< Богдан-Стефан Аваданей и Павел Петрариу в Ratis Serv.

ДОСТАВЯНЕ НА ТЕХНОЛОГИЯ ЗА ШАМПИОНИ

Икономика, която расте, е икономика, в която предприемачите се подкрепят, за да развият своите идеи. Ratis Serv, малко предприятие в Североизточна Румъния, получи финансиране от ЕС, което му даде възможност да придобие първокласно оборудване: нови машини за механична обработка с голяма точност.

С три десетилетия опит, МСП не само е в състояние да продължи да предлага на своите клиенти висококачествени продукти в кратък срок, но също така може да разработи нови партньорства.

Финансирането от ЕС означава също така нови работни места, по-добро качество и повече продукти и услуги. Днес Ratis Serv има дълъг списък от клиенти, включително високотехнологични компании, като Boeing, Airbus или Renault. И ако това не е достатъчно доказателство, че инвестициите са възвърнати, тогава вижте това: през 2013 г. румънската компания доставя части за автомобили Renault F1, един от които спечели световна титла. Качествените продукти от Румъния, разработени благодарение на европейското финансиране, допринесоха за запазването на най-търсената състезателна титла в света!

ОРАДЯ: ЕДИН ГРАД ДАВА БЛЕСТЯЩ ПРИМЕР

Ако някога сте се чудели как европейските фондове променят облика на един град, тогава трябва да погледнете по-отблизо Орадя. Трансилванският град е шампион по усвояването на финансови средства със сключването на договори за финансиране на стойност 247 милиона евро за периода 2007—2013 г.

Инвестициите са предназначени за туризма, здравеопазването и социалните грижи, транспортната инфраструктура, образованието и научните изследвания, околната среда, както и за развитие на бизнеса. Резултатите от проектите говорят красноречиво за значението на пълноценното използване на наличното финансиране. Благодарение на тях градът е станал приветлив рай за предприятия и за хора: през 2015 г. посетителите на града са заплатили три пъти повече нощувки в Орадя в сравнение с 2010 г., а предприятията са инвестирали 285 милиона евро.

Днес градът е притегателен център за чуждестранни компании, а основните преки ползи от инвестициите са осезаеми за жителите: през последните пет години равнището на безработица е намаляло с почти 4 пъти. Всъщност Орадя е пример за всички градове в Румъния. Това, което щеше да се постигне за 50 години със собствени средства на държавата, беше направено само за 10 години с фондовете на ЕС, което доведе до ускорено и устойчиво развитие на града.

^ Реконструиранят и модернизираният Piața Unirii (площад „Унири“) в Орадя.

^ Нови трамваи, които свързват модернизираниите спирки в Клуж-Напока.

КЛУЖ—НАПОКА: ПО-ДОБЪР ОБЩЕСТВЕН ТРАНСПОРТ ЗА ЕДИН ЖУЖАЩ ГРАД

Град Клуж-Напока, разположен в сърцето на Трансилвания, използва добре фондовете на ЕС. Известен със своите музикални фестивали, той посрещна тази заслужена слава и много нови посетители с помощта на много търсена-та след направените подобрения система за обществен транспорт. Почти 11 милиона евро, отпуснати по линия на ЕФРР, бяха използвани за модернизиранието на един от най-използваните транспортни маршрути в румънския град. Нови трамваи свързват реновираните спирки, докато времето за пътуване е намалено наполовина, а акустичното замърсяване е значително понижено.

Инвестицията, направена за замяна на инфраструктурата от комунистическата епоха, е доходоносна. Властите смятат, че новите трамваи, релси и спирки ще доведат до 10% увеличение на пътуващите. Това е добра новина за околната среда, тъй като повече и по-добри електрически трамваи означава не само по-бързо и по-безопасно пътуване, но също така и по-свеж въздух в оживения град. А това също е положителна новина и за бизнес средата, тъй като тази инвестиция прави града по-привлекателен и ще помогне на Клуж-Напока допълнително да се утвърди като полюс на растеж за северозападния регион на Румъния.

ИНОВАТИВНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕЦИКЛИРАНИ ОТПАДЪЦИ ОТ ЕЛЕКТРОННО ОБОРУДВАНЕ

Високотехнологичните иновации според общественото възприятие обикновено се свързват с големи предприятия, извършващи дейност в световен мащаб. Но примерът на SC All Green SRL, малко предприятие със седалище в Яш, показва, че иновациите се случват и в по-малък мащаб, като допълнителните ползи остават свързани с вътрешния потенциал на даден регион.

От самото начало проектът имаше за цел да оцени потенциала на региона — суровините, получени чрез иновативно рециклиране на отпадъци от електронно оборудване, както и висококвалифицираните докторанти от местните университети — с цел разработване на електромагнитни екраниращи системи на базата на наноструктурирани прахове, получени от отпадъци от електронно оборудване. Това, което го отличава от другите проекти, е взаимодействието между научните изследвания, технологичната иновация и търговското развитие (по-специално сътрудничеството с местните институции в областта на НИРД), но също така и иновативното използване на рециклирани материали при производството на електромагнитните екраниращи системи.

МОСТЪТ КАЛАФАТ—ВИДИН: ПО-СИЛНИ ВРЪЗКИ МЕЖДУ БЪЛГАРИЯ И РУМЪНИЯ

Водите на р. Дунав разделят Румъния и България в продължение на почти 500 километра, но преди четири години само един мост пресичаше реката, за да свърже двете държави. През 2013 г. беше открит втори мост между Калафат (Румъния) и Видин (България), който замени ферибота, използван за връзка между двата града. Финансиран с безвъзмездна помощ в размер на 70 милиона евро от Кохезионния фонд, този мост е плод на проект между двете държави, датиращ от 1925 г.

Мостът осигурява навременна пътна и железопътна връзка между двете държави членки, както и алтернатива на моста между Гюргево (Румъния) и Русе (България). Мостът с дължина два километра е част от Общоевропейския транспортен коридор IV, който предоставя възможност на пътуващите да карат за Гърция, без да напускат на практика Европейския съюз. Проектът стимулира сътрудничеството между двете държави, проправяйки път за по-нататъшни инфраструктурни проекти над р. Дунав.

“Европейските безвъзмездни помощи предоставиха възможност на предприемачите от нашия регион да модернизират производството си и да разширят дейността си на нови пазари. Проектите на предприятията Ratis Serv и All Green могат да вдъхновят тези, които желаят да реализират бизнес идея в нашия регион, а Североизточната агенция за регионално развитие е готова да умножи тези истории на успеха, свързани с използването на европейските фондове. Иновативните и амбициозните предприятия могат да разчитат на подкрепата на екипа ни, който предлага помощ и улеснява развитието на бизнеса на местните и националните пазари, както и разширяване до международно равнище.”

Г-жа Габриела Маковею

Началник отдел „Комуникации, сътрудничество и бизнес развитие“, Североизточна агенция за регионално развитие

ЦЕНТЪР ЗА ДАННИ: 2 — ПЛАТФОРМА ЗА СВОБОДНО ДОСТЪПНИ ДАННИ

ИМА ЛИ ВЪПРОС, КОЙТО БИХТЕ ЖЕЛАЛИ ДА БЪДЕ РАЗГЛЕДАН В СТАТИИТЕ ОТ РАЗДЕЛ „ЦЕНТЪР ЗА ДАННИ“ В СЛЕДВАЩИТЕ БРОЕВЕ НА PANORAMA?

ИМА ЛИ ОПРЕДЕЛЕН НАБОР ОТ ДАННИ, КОЙТО БИХТЕ ЖЕЛАЛИ ДА ВКЛЮЧИМ В ПЛАТФОРМАТА ЗА СВОБОДНО ДОСТЪПНИ ДАННИ ОТНОСНО ЕСИФ?

АКО Е ТАКА, МОЛЯ, ПИШЕТЕ НИ ПО ЕЛЕКТРОННА ПОЩА НА АДРЕС: REGIO-EVAL@EC.EUROPA.EU

Стартиращите предприятия в ЕС са ключът към икономическото възстановяване

От известно време икономиката на ЕС изостава в конкурентоспособността, иновациите, креативността и създаването на работни места. За да се справи с този проблем, ЕС инвестира в стартиращи предприятия чрез предоставяне на разнообразна подкрепа, варираща от бизнес консултации и услуги до капиталови субсидии и заеми.

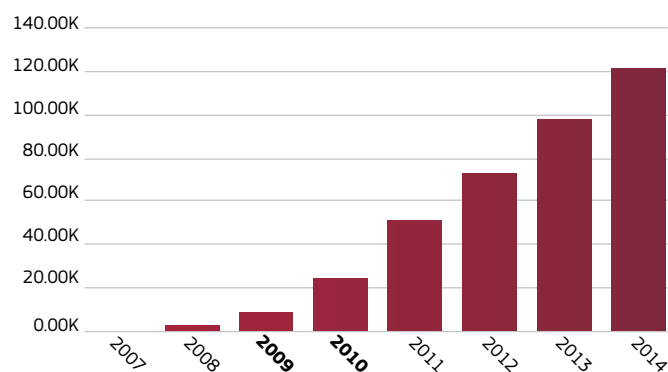
Изследванията показват, че предприятията в ранен етап от дейността си оказват положително въздействие върху икономиката чрез стимулиране на растежа и заетостта. Въпреки че стартиращите предприятия създават около 4 милиона работни места в ЕС всяка година, тази цифра трябва да бъде по-висока: само 37% от хората в Европа предпочитат самостоятелната заетост пред това да са наети от друг. В САЩ и в Китай тази стойност е над 50%¹. Също така изглежда, че европейските предприятия **се развиват по-бавно** от чуждестранните си колеги. За да се подобри цялостната конкурентоспособност, ЕС трябва да повиши процента на стартиращите предприятия и тяхната екосистема.

Подкрепата на ЕС за стартиращи предприятия до голяма степен е в две насоки:

► **Подобряване на средата на стартиращото предприятие:** редица инициативи на равнище ЕС се отнасят до опростяване на административните процедури, създаване на мрежи за предприемачи, инвеститори и научни работници², както и организиране на събития за идентифициране и разпространяване на добри практики.

► **Финансиране:** ЕС също така предоставя финансиране за стартиращи предприятия. Един от основните източници е Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР). **Стартиращите предприятия³ могат да получат достъп до финансиране чрез национални, регионални и междурегионални програми, по-специално в рамките на целеви бюджети за подобряване на конкурентоспособността на МСП:** <https://cohesiondata.ec.europa.eu/themes/>.

СТАРТИРАЩИ ПРЕДПРИЯТИЯ, ПОДКРЕПЕНИ ОТ ЕФРР ПРЕЗ ПРОГРАМНИЯ ПЕРИОД 2007—2013 Г. (С НАТРУПВАНЕ В КРАЯ НА 2014 Г.)

¹ Изчисления на Комисията по данни на Евростат (2009 г.) в Плана за действие „Предприемачество 2020 г.“.

² Вижте: Startup Europe (проектите включват: Digistart, ePlus Ecosystem, Startup Scaleup, Twist Digital и Welcome) и Startup Europe Partnership.

³ Стартиращо предприятие означава ново предприятие, което не е съществувало до преди три години. „Работен документ № 2 и документ с насоки за програмния период 2014—2020 г. за мониторинг и оценка, концепции и препоръки“.

ИЗБРАНИ ПРОГРАМИ ПО ЛИНИЯ НА ЕФРР 2014—2020 Г. С ВИСОК ПРОЦЕНТ НА ПОДКРЕПА НА СТАРТИРАЩИ ПРЕДПРИЯТИЯ

ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ	ПРОГРАМА	ОБЩ БРОЙ ПРЕДПРИЯТИЯ, ПОЛУЧИЛИ ПОДКРЕПА	ОБЩ БРОЙ СТАРТИРАЩИ ПРЕДПРИЯТИЯ, ПОЛУЧИЛИ ПОДКРЕПА	СТАРТИРАЩИ ПРЕДПРИЯТИЯ КАТО % ОТ ОБЩА БРОЙ ПРЕДПРИЯТИЯ
UK	Англия — ЕФРР	152 887	47 722	31,2%
FR	Нор-Па-дьо-Кале — ЕФРР/ЕСФ/ИМЗ	54 035	30 915	57,2%
SK	Научни изследвания и иновации — ЕФРР	12 790	5 090	39,8%
IT	Тоскана — ЕФРР	8 013	2 667	33,3%
FR	Лимузен — ЕФРР/ЕСФ	5 673	2 550	44,9%
FR	Бургундия — ЕФРР/ЕСФ	5 472	3 381	61,8%
FR	Горна Нормандия — ЕФРР/ЕСФ/ИМЗ	4 969	4 320	86,9%
PL	Развитие на Източна Полша — ЕФРР	3 288	1 820	55,4%
ES	Валенсия — ЕФРР	3 095	1 083	35,0%
SE	Горен Норланд — ЕФРР	3 045	1 000	32,8%
DE	Берлин — ЕФРР	2 528	1 661	65,7%
IT	Култура — ЕФРР	1 735	1 085	62,5%
DE	Бранденбург — ЕФРР	1 497	470	31,4%
PT	Азорски острови — ЕФРР/ЕСФ	1 118	325	29,1%
ES	Мелиля — ERDF	929	440	47,4%
FR	Междурегионален Алзас — ЕФРР	625	245	39,2%
Interreg	Interreg V-A — Гърция—България	605	275	45,5%
Interreg	Interreg V-A – Финландия—Естония—Латвия—Швеция (Централен Балтийски регион)	450	150	33,3%
CZ	Интегрирана регионална програма — ЕФРР	383	320	83,6%
ЕС	Всичко ЕФРР програми	1 098 048	153 950	14,0%

Източник: <https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

ЕСИФ Източник: Платформа за свободно достъпни данни

Много държави — членки на ЕС инвестират сериозно чрез ЕФРР в малки и средни предприятия (МСП). Програмите за периода 2007—2013 г. разпределиха около 51,9 милиарда евро от ЕФРР предимно за МСП — в това число 121 000 стартиращи предприятия (вж. диаграмата).

Тези предприятия се възползваха от различни инициативи, от подкрепа за високотехнологични стартиращи предприятия (или съпътстващи дейности) до по-основни схеми за самостоятелна заетост. Целта на подкрепата е също толкова разнообразна, от бизнес консултации и услуги до капиталови субсидии или заеми с различни цели. Тъй като стартиращите предприятия са смесени с много други предприятия, ползващи се от такива схеми, не е възможно да се определи точен бюджет за стартиращи предприятия на равнище ЕС. Броят на докладваните стартиращи предприятия варира значително по държави. Това разнообразие се определя от фактори, като размера на икономиката, размера на предприятието, профилиран по целеви бизнес отрасли, различните приоритети, дадени на стартиращите предприятия, както и опит в управлението на инициативи за подкрепа на стартиращи предприятия.

В програмите за периода 2014—2020 г. целите за общите показатели показват планирана подкрепа за 154 000 стартиращи предприятия. От 227-те програми по ЕФРР, предлагащи подкрепа на МСП, 133 са задали цели за стартиращите предприятия.

Средно стартиращите предприятия следва да са около **14%** от всички предприятия, получаващи подкрепа по линия на ЕФРР⁴.

Защо има разлики в подкрепата за стартиращите предприятия? Само от цифрите не е ясно защо някои региони инвестират сериозно в стартиращи предприятия, а много други не го правят. В таблицата по-горе са изброени някои от програмите, които имат висок абсолютен и относителен фокус върху стартиращи предприятия; ние наистина бихме искали да чуем истории, свързани с някои от самите тези програми!

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://europa.eu/!mU98tb4>

⁴ Тази статия беше завършена с помощта на Каролина Уичер, стажант в ГД „Регионална и селищна политика“.

Доклад разкрива значителен напредък в реализирането на ЕСИ фондовете

На 20 декември 2016 г. Комисията издаде Обобщен доклад за 2016 г. относно прилагането на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г., адресиран до институциите на ЕС и до обществеността. Това е първият доклад от поредица годишни доклади, обхващащи всички пет ЕСИ фонда и плановете им да инвестират общо 638 милиарда евро. За пряк поглед върху основните послания, „Панорама“ разговаря с Ерик фон Бреска, който беше назначен като директор по въпросите на политиката в ГД „Регионална и селищна политика“ през 2016 г.

Как бихте обобщили основните послания в Обобщения доклад 2016?

2014 г. и 2015 г. бяха години на интензивна дейност за Комисията и за публичните органи в държавите членки. Като започва с приемането на програмите за периода 2014—2020 г., докладът за 2016 г. представя много елементи, необходими за стартирането на етапа на изпълнение, като в същото време се затварят предходните програми за периода 2007—2013 г. Той също така представя първата снимка от началото на напредъка.

До 31 декември 2015 г. са били разпределени 58,8 милиарда евро (9,2% от общия размер на планираните инвестиции) между хиляди конкретни проекта с различни тематични приоритети в рамките на ЕС. Така например в доклада се споменава за над 270 000 предприятия, към които вече е насочена подкрепа от ЕС; 2,7 милиона участници, които са получили помощ при намирането на работа или обучение, както и 1,9 милиона хектара земеделска земя, подкрепена с цел прилагане на практиките на органичното земеделие.

Бяхте ли доволен от напредъка при стартирането на програмите за периода 2014—2020 г.?

В един идеален свят качествените проекти следва да се изготвят, подбират, изпълняват и доставят бързо за всяка програма. Като погледна назад ние трябваше да балансираме между две основни цели за периода 2014—2015 г. Докато насърчавахме бързия старт за инвестициите, държавите членки и регионите също така работеха и за подобряването на фокуса, качеството и ефективността на елементи в новите програми, както и на процедурите за мониторинг и контрол.

Докладът за 2016 г. показва, че усилията ни в момента са възнаградени. Въпреки

слабия старт с късното представяне на много програмни документи, до края на 2015 г. всички програми са били приети и изпълнението на много от тях е започнало. До края на 2016 г. изпълнението се доближаваше до нормалния ритъм. Трябва да запомним, че тези инвестиционни програми с продължителност девет години са като бягане на маратон — не са спринт!

Най-впечатляващото доказателство за напредъка беше да се види, че през първите девет месеца на 2016 г. изпълнението напредва значително. Финансовата стойност на избраните проекти се е удвоила от 58 милиарда евро на 128,8 милиарда евро (20,2% от планираните инвестиции) до септември 2016 г. През декември 2016 г. стойността стана три пъти по-голяма от тази през 2015 г. — над 176 милиарда евро или 28% от общата сума на планираните инвестиции.

Вече има ли ясни данни за конкретния принос на ЕСИ фондовете към политическите приоритети на Комисията, по-специално за работни места, растеж и инвестиции?

ЕСИ фондовете са основният инструмент на инвестиционната политика на бюджета на ЕС. Те са източник на широка гама инвестиции, свързани с основните приоритети на ЕС. В държавите членки те дават своя принос като подкрепят създаването на работни места, растеж и инвестиции, често в голям мащаб. Сред различните инвестиционни цели на ЕСИФ три са пряко свързани с нуждите на икономиката: подкрепа за предприятията; развитие на инфраструктурата; и инвестиране в уменията и адаптивността на работната сила в Европа.

Например конкурентоспособността на МСП е един от основните приоритети по линия на програмите на ЕФРР, ЕЗФРСР и ЕФМДР и се отнася пряко до целта на Комисията за стимулиране на частните инвестиции

ЕСИ ФОНДОВЕ: РАЗПРЕДЕЛЕНА СУМА, ОПРЕДЕЛЕНА ЗА ИЗБРАНИ ПРОЕКТИ В КРАЯ НА 2015 Г. И 2016 Г.

	ПЛАНИРАНА ИНВЕСТИЦИЯ (ОБЩА СТОЙНОСТ)	ОПРЕДЕЛЕНА ЗА ИЗБРАНИ ПРОЕКТИ В КРАЯ НА 2015 Г.		ОПРЕДЕЛЕНА ЗА ИЗБРАНИ ПРОЕКТИ В КРАЯ НА 2016 Г.	
	МЛРД. EUR	МЛРД. EUR	% ОТ ПЛАНИРАНАТА	МЛРД. EUR	% ОТ ПЛАНИРАНАТА
Кохезионен фонд	75,6	4,7	6%	19,1	25%
ЕЗФРСР*	149,6	19,9	13%	43,3	29%
ЕФМДР**	8,0	0,2	2%	0,2	2%
ЕФРР***	276,8	13,9	5%	72,5	26%
ЕСФ****	120,5	17,4	14%	36,7	30%
ИМЗ*****	7,7	2,8	36%	4,8	62%
Общо ЕСИФ	638,2	58,9	9%	176,6	28%

* Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)

** Европейски фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР)

*** Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР)

**** Европейски социален фонд (ЕСФ)

***** Инициатива за младежка заетост (ИМЗ)

и създаването на работни места. До края на 2016 г. около 29 милиарда евро или 30% от ЕСИФ, планирани за подкрепа на МСП, са били разпределени за проекти.

„Инициативата за МСП“ в Испания използва 800 милиона евро от ЕФРР за предоставяне на заеми на обща стойност 1,4 милиарда евро на 14 000 МСП в цяла Испания. Друг добър пример е френският проект за развитие на селските райони, който досега е подкрепил 9150 млади фермери от общо разпределение от ЕЗФРСР на 195 милиона евро в помощ за създаването на предприятия. Други области на политиката, свързани с работните места, растежа и инвестициите, като заетост и стратегически мрежи, също се развиват добре и докладът изтъква някои първоначални резултати.

Какво прави Европейската комисия, за да се ускори изпълнението на новите програми в целия ЕС?

За да гарантират, че изпълнението е ускорено, и четирите генерални дирекции на

ЕСИ фондовете на Комисията работят в тясно сътрудничество с държавите членки и регионите, за да подкрепят работата им за доставяне на инвестиции и реализиране на обещаните печалби.

Моите колеги проведоха няколко проучвания относно въпроса защо много по-слабо развитите региони са изправени пред трудности при ползването на фондовете. За да им помогне, Комисията стартира инициатива за предоставяне на изоставащите региони на препоръки и помощ, за да отключат своя потенциал и да подобрят прилагането на програмите на ЕС. Полша и Румъния са първите държави, които стартираха пилотно този проект. Основавайки се на резултатите, ние планираме да разработим модела и да го приложим в партньорство с други държави членки, изправени пред подобни препятствия.

Ние също така работим върху „Омнибус регламент“, който има за цел да се опрости прилагането на правилата в широк спектър от области на политиката на ЕС. За ЕФРР, както и за останалите фондове, регламен-

тът ще облекчи административната тежест и ще премахне редица затруднения, с което изпълнението за регионите и държавите членки ще стане по-лесно. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Годишен обобщен доклад за 2016 г.

<http://europa.eu/WF89NP>

Свободно достъпни данни за ЕСИ фондовете:

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

ЗАСНЕТО С КАМЕРА

Финансирането по линия на политиката на сближаване за периода 2014—2020 г. в БЕЛГИЯ възлиза общо на около 2,28 милиарда евро и се управлява в рамките на три оперативни програми. „Панорама“ избра снимки от всеки регион, за да покаже нагледно разнообразието на проекти и постигнатите резултати в цялата държава.

01

02

03

04

05

06

07

09

10

11

12

Столичен регион Брюксел

- 01 ART2WORK предлага съвместни пространства, където младите хора могат да намерят място за изява и да следват пътя към професионалния опит
- 02 Хотел „Бел вю“ съчетава под един покрив обновена градска среда, енергийно ефективна сграда, социално-професионална интеграция и туризъм
- 03 Новият закрит пазар Foodmet вдъхва нов живот на сградата на Anderlecht abattoirs, построена през XIX в.
- 04 Инкубаторът за устойчив бизнес Greenbizz предлага на стартиращите предприятия оптимална среда за разработването на иновативни идеи

Фландрия

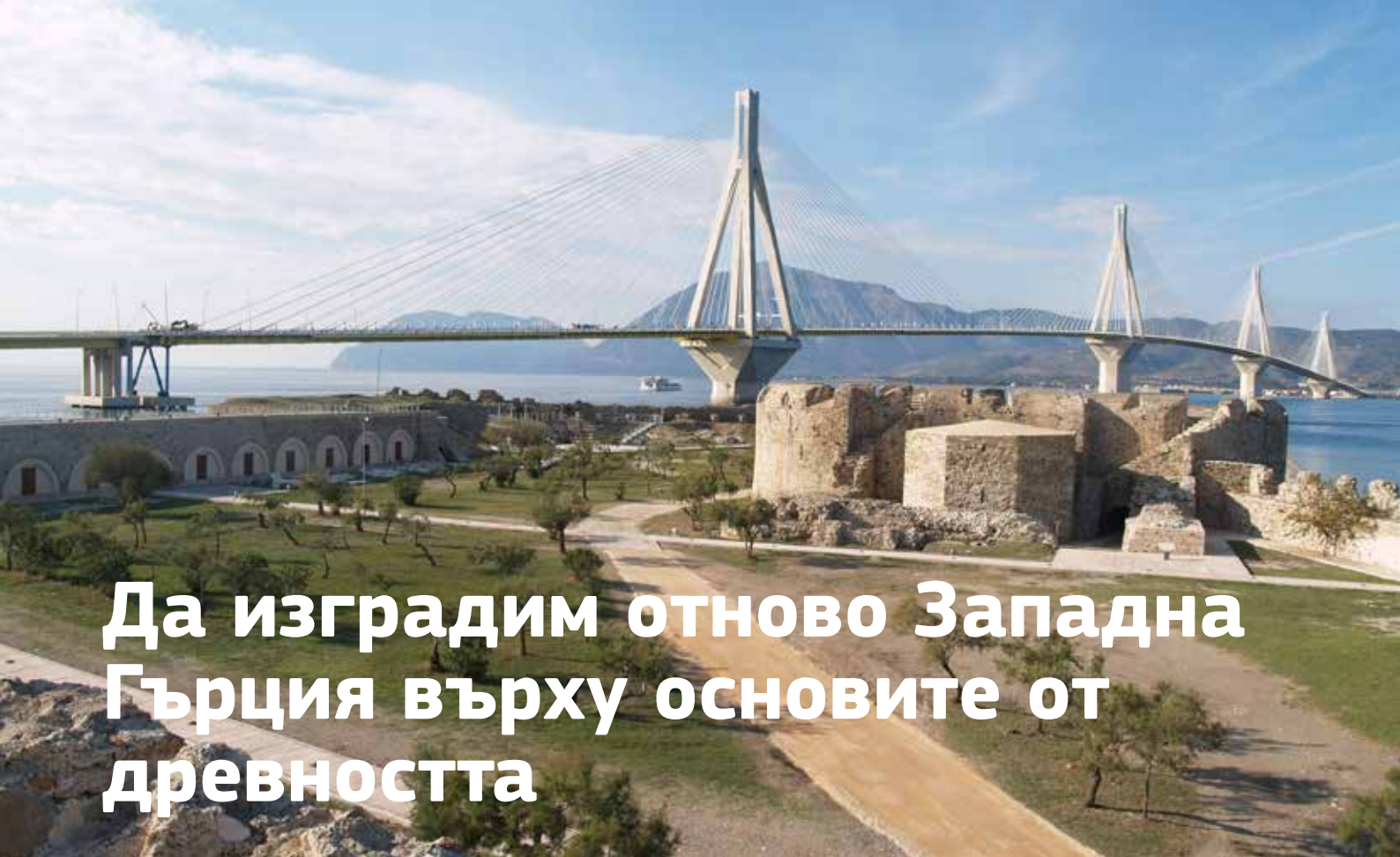
- 05 3Dsquare е иновативен център за придобиване на умения за игри и интерактивни 3D експертни познания в **Кортрейк**
- 06 Biobase, пилотен завод за иновационни биопродукти в **Гент**, подпомага развитието на устойчиви биопродукти
- 07 Подобряване на качеството на **фламандските и зеландските плажове** и брегова линия
- 08 Парк Spoor Noord беше разработен върху стар железопътен обект в **Антверпен**

Валония

- 09 Наскоро реновираният музей Bastogne War Museum даде тласък на културните събития и туризма в региона
- 10 Negundo Innovation Center в **Турнай** осигурява добре оборудвана среда за иновативни млади МСП
- 11 Реновиране на Opéra Royal de Wallonie, която се намира в **Лиеж**
- 12 Ремонтните работи на кея Quais de Sambre придадоха на **Шарлероа** нов и привлекателен облик

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/factsheets/2014/cohesion-policy-and-belgium

Да изградим отново Западна Гърция върху основите от древността

Западна Гърция е един от най-слабо развитите региони на ЕС, а икономическата криза увеличи бедността и безработицата. Но в същото време Западна Гърция е регион с огромен потенциал, поради географското си разположение, приятния климат и културно-историческото богатство.

Финансирането по линия на европейската политика на сближаване в момента подкрепя местни ръководители за разгръщането на стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Регионалният орган на Западна Гърция е насочил вниманието си върху укрепването на човешкия капитал чрез образование, обучение и насърчаване на предприемачеството, върху опазването на природните ресурси и околната среда и върху разширяването на устойчивия туризъм.

Западна Гърция е един от 13-е региона на страната и се простира надолу от югозападното крайбрежие на Централна Гърция към северозападната част на Пелопонес. Тя е дом за 680 000 души, което прави почти 7% от население на Гърция. Поради мекия климат и плодородната почва икономиката на Западна Гърция традиционно разчита на селското стопанство — най-вече на лозята, маслините и цитрусовите плодове. Също така нейната регионална столица Патра, основана през XI век пр.н.е., е третият по големина град в Гърция: голямо пристанище и търговски център, който служи за вход към Западна Европа.

Предизвикателства за региона

Икономическата криза и последвалите след това политиките на строги икономии обаче доведоха до трудности и рецесия, като нарушиха публичните инвестиции и стопанската дейност, което накара много млади хора да търсят работа в чужбина, а бедността и социалното изключване нараснаха.

В резултат на това Оперативната програма на Западна Гърция за периода 2014—2020 г. постави амбициозната цел за „самоподдържаща се, отворена, устойчива реконструкция на региона... насочена към глобалната идентичност и стойност за хората и околната среда“. ЕС все още е основният източник на доходи за реалната икономиката на региона, 80% от общия бюджет на ОП в размер на 490 милиона евро са изтеглени от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Европейския социален фонд (ЕСФ).

Оперативната програма има четири основни направления:

- Повишаване на конкурентоспособността — преминаване към качествено предприемачество;
- Опазване на околната среда — преминаване към екологично чиста икономика;
- Развитие и модернизация на транспортната инфраструктура;
- Развитие на човешките ресурси — насърчаване на социалното приобщаване.

„Ние насочваме ценните ресурси, които получаваме по линия на политиката на сближаване, към създаването на растеж и работни места, към подобряването на ежедневието на гражданите, към

защитата и опазването на природната среда, към борбата с изменението на климата и енергийната зависимост, към подобряването на инфраструктурата, както и към издигането на щит, с който да защитим нашите граждани от последиците от кризата и да намалим бедността и социалното изключване“, обяснява Апостолос Кацифарас (вж. интервюто). Тъй като местен екип за управление е отговорен за изпълнението на програмата, тя може да бъде съобразена със специфичните слаби и силни страни на региона.

От една страна се предполагат инвестиции в научни изследвания и иновации, с подкрепа на повече от 700 малки и средни предприятия (МСП) и сътрудничество с 32 научно-изследователски институции. Очаква се да се създаде еквивалент на 730 работни места на пълен работен ден.

Природно и културно богатство

Опазването на околната среда означава по-добро пречистване на отпадъчните води и водоснабдяване за 36 000 души. Целта за рециклиране на отпадъци е 350 000 тона допълнително годишно, плюс годишни икономии на енергия от 99 килотона нефтен еквивалент (ктне).

Регионът също така работи за възстановяването на биологичното разнообразие на почвите и за запазването на екосистемните услуги чрез мрежата на защитени зони „Натура 2000“ на ЕС. Западна Гърция има богато наследство, което да надгражда: нейните затворени лагуни и влажни зони я правят най-големия износител на риба в останалата част на държавата и зад граница. А легендата разказва, че бог Дионис донесъл първата лозова пръчка за засаждане в тази област, като по този начин дал възможност на човечеството да прави вино.

В действителност Западна Гърция има какво да предложи на туристите, жадни за антични паметници, включително и древна Олимпия — родното място на Олимпийските игри и изключително важен археологически обект. За да се използва този потенциал, по ОП се обновяват автомобилната, железопътната и морската транспортни инфраструктури с акцент върху пътната безопасност.

И накрая, но не на последно място, почти една четвърт от финансирането от ЕС се насочва за развитие на човешките ресурси, борбата с бедността и дискриминацията, както и за модернизиране на социални, здравни и образователни заведения. Това включва професионално обучение и учене през целия живот, както и повишаване на възможностите за заетост, особено за уязвимите групи. Вече са добавени единадесет училищни структури (вж. карето на проекта). ОП има за цел да подкрепи 138 социални предприятия и да подобри здравните услуги допълнително за още 27 000 местни жители.

Западна Гърция вече вижда ползата от помощта на ЕС. Европейският фонд за регионално развитие допринесе за възстановяването на многопрофилната болница „Агиос Андреас“ в Патра,

разрушена от земетресение през 2008 г. (вж. карето на проекта). Основен проект за пътната инфраструктура, свързваща Патра и Коринт — от жизненоважно значение за икономическото развитие на региона — е почти завършен. А мостът Рио-Антирио, който свързва полуостров Пелопонес в континенталната част на Гърция — най-дългият мост в света изцяло окачен на стоманени въжета, който се счита за инженерен триумф — е съфинансиран от ЕФРР.

^ Градски пейзаж от Патра.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Регион Западна Гърция:

<http://www.westerngreece.gr/en/index.php>

ОП за Западна Гърция:

<http://europa.eu/!PJ74uC>

Териториално сътрудничество в региона на Адриатическо и Йонийско море:

<http://europa.eu/!Mn97gw>

Западна Гърция гледа напред към по-светло бъдеще

Г-н Апостолос Кацифарас, управител на Западна Гърция, обяснява важната роля, която играе политиката на сближаване за създаването на растеж и работни места и за подобряването на живота на гражданите в тези трудни за гръцката икономика и общество времена.

защитата и опазването на природната среда, към борбата с изменението на климата и енергийната зависимост, към подобряването на инфраструктурата, както и към издигането на щит, с който да защитим нашите граждани от последиците от кризата и да намалим бедността и социалното изключване.

Важна промяна по отношение на прилагането на политиката на сближаване на Гърция е, че всеки регион управлява своя собствена програма. Как се справя вашият регион с това предизвикателство?

Как политиката на сближаване може да помогне на Западна Гърция да се развива икономически и кои според Вас са приоритетните области?

Политиката на сближаване и Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) са фактори от основно значение за насърчаването на инвестициите в ЕС и са основни инструменти, които използваме по пътя си към европейската интеграция в Съюза с все по-малко неравенства между държавите членки.

Западна Гърция е един от най-слабо развитите региони на ЕС, който е бил и продължава да бъде силно засегнат от кризата в страната, която е обхваната от програми за икономическа рационализация, от несъществуващи публични инвестиции и слаба финансова система, с бизнес и икономика в продължителна рецесия. Освен това на преден план излизат въпросите, свързани с непрекъснатото увеличаване на безработицата, броят на младите хора, които бягат в чужбина, расте лавинообразно, доходите продължават да бъдат намалявани, крайната бедност се увеличава застрашително, а социалната държава се срива.

Така че, за нас политиката на сближаване е основното средство, с което разполагаме за изпълнението на основни и жизненоважни проекти и интервенции в рамките на обществото и икономиката. Това е най-мотивиращата сила, която стои зад реструктурирането на производствения и социален модел на нашия регион, където конкурентоспособността и растежът се допълват взаимно и вървят ръка за ръка със социалната справедливост и сближаване. Ние насочваме ценните ресурси, които получаваме по линия на политиката на сближаване, към създаването на растеж и работни места, към подобряването на ежедневието на гражданите, към

Управлението на програмата от регионите гарантира, че стратегическото планиране и изпълнението на действия, свързани с много сектори и крос-финансиране, се случва на регионално ниво, с множество последици, като се вземат предвид предимствата и недостатъците на всеки регион.

Знаейки, че ще отговаряме за регионалната програма през новия програмен период 2014—2020 г., ние незабавно направихме стратегическо и бизнес планиране с помощта на процедури, основани на широки публични преговори, и се уверихме, че програмата е адаптирана към социалните и икономическите реалности на нашия регион.

Следователно ние сме добре подготвени в настоящия програмен период. Все пак трябва да се отбележи, че сме направили само първата стъпка. Децентрализацията трябва да се разшири. 13-те региона на Гърция са по-близо до местните агенции (с които имаме отлични отношения на сътрудничество и доверие), така че на потребностите по-бързо се обръща внимание и се постигат по-добри резултати. Ето защо само през първата година на програмата нашата степен на усвояване беше по-голяма от съответната степен на национално равнище.

Гръцките власти завършиха научните изследвания и иновации по стратегията за интелигентна специализация. Какви са основните цели за Западна Гърция?

Научните изследвания и иновациите и реструктурирането на производствения модел на нашия регион спрямо сектори и продукти с висока добавена стойност за нас са от решаващо значение за икономическото възстановяване и за създаването на устойчиви работни места. Ние имаме много силна среда за създаването на

знания и иновации, в това число университета в Патра, Технологичния институт на Западна Гърция, изследователски институции, научния парк в Патра, Innohub в Коралия и високоспециализирани предприятия.

За нас стратегията за интелигентна специализация е инструментът за свързване на тази среда с производството в нашия регион. Започнахме от нулата и по системен процес отдолу нагоре, който ни отне две години и половина за взаимни преговори с всички институционални органи в региона, успяхме в следните три приоритетни сектора:

- първичен сектор, с насоченост към земеделските и хранителните продукти и услуги;
- култура и туризъм, с насоченост към високия потенциал на региона и значителните перспективи за развитие; и
- микроелектроника и материали.

Какви резултати очаквате в края на периода 2014—2020 г.? Какви поуки бяха извлечени от предишния программен период?

Опитът показва, че регионите могат да прилагат политиката на сближаване по-ефективно, по-бързо и с по-голяма близост до местното население. В настоящия программен период продължаваме с наш собствен план. Той е резултат от обобщения обществен анализ и действия от гледна точка на реалните предизвикателства, пред които е изправен нашият регион.

Нашата цел е да получим нов производствен модел, центриран около потребностите на обществото и хората, като изследваме предимствата на нашия регион, поставяйки акцент върху първичния сектор, туризма, отвореността, предприемачеството, иновациите и устойчивостта, и като насочим вниманието си върху подкрепата за най-слабите с цел преодоляване на бедността и премахване на социалното неравенство.

Нашият опит в администрирането на програмата ни позволява да я планираме по-добре, да я приложим по-бързо и да я управляваме по-ефективно. Все пак трябва да се отбележи, че този процес продължава да се спъва от прекомерната бюрокрация, която трябва да се опрости. Целта е резултатите от проектите и действията да станат по-прозрачни за гражданите.

Също така е важно, че дискусиите за по-добро бъдеще на политиката на сближаване след 2020 г. вече са започнали.

Като не се отклоняваме от основния принцип на солидарност и лоялност за постигане на целта за растеж, сега можем да правим планове за бъдещето.

Западна Гърция е един от регионите от макрорегионалната стратегия за региона на Адриатическо и Йонийско море. Какви са очакванията Ви в това отношение?

В свързания и глобализиран свят, в който живеем сега, взаимната зависимост на градовете и регионите вече не се ограничава само до национално равнище, а се простира до транснационално равнище с цел използване на споделени възможности и справяне с общите проблеми. Регионът на Адриатическо и Йонийско море е изправен пред множество предизвикателства, като например сериозни социални и икономически неравенства, липса на мрежи, неустойчив риболов, заплахи за околната среда, въздействието на изменението на климата, бежанската криза и т.н.

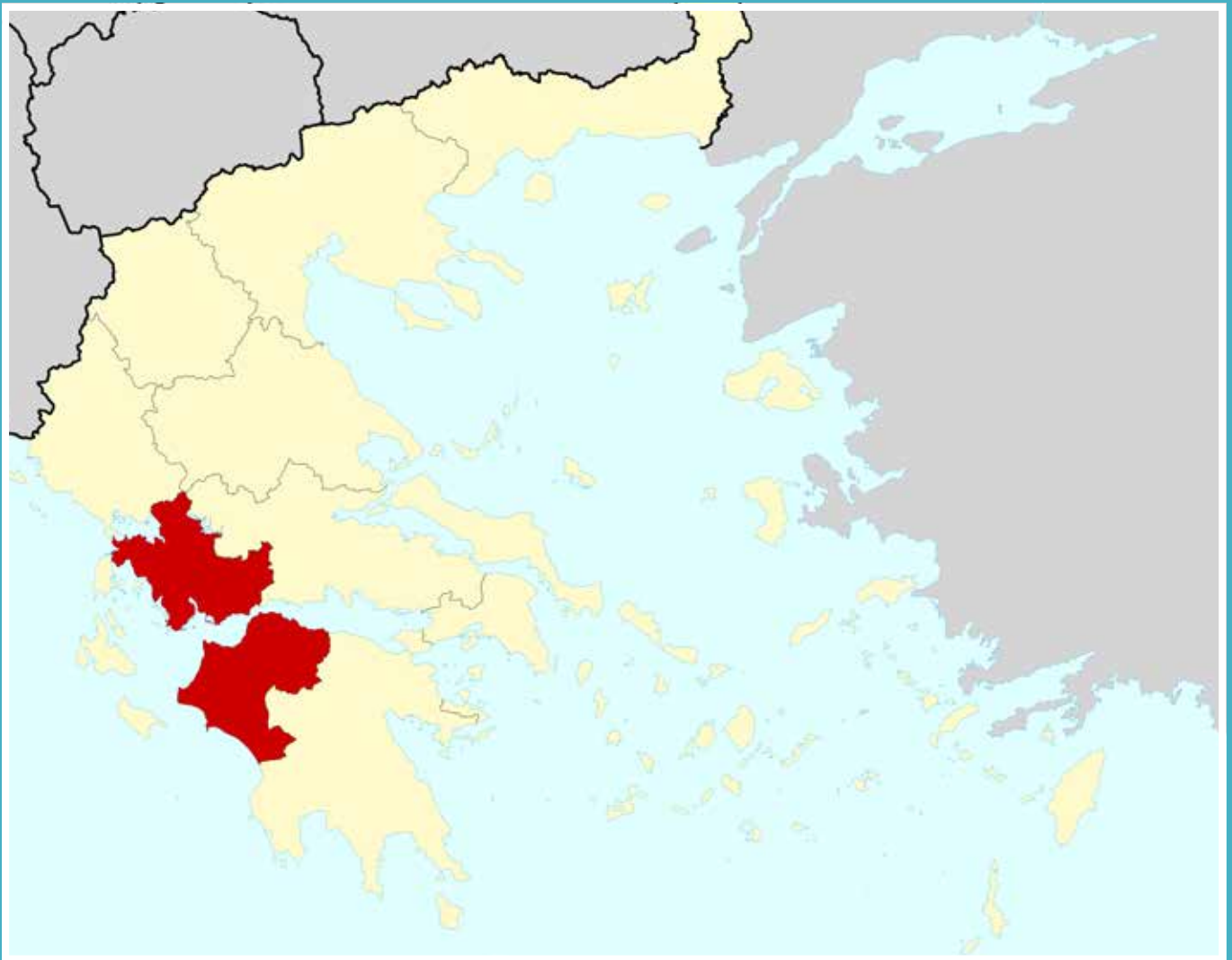
От друга страна, той има голям потенциал, който остава неизползван и дава обещаващи възможности, като например синята икономика, възможността за подобряване на връзките между сушата и морето и мултимодален транспорт, изключителната природна красота на региона и богатото културно-историческо наследство и археологическите паметници и т.н.

За нас EUSAIR предлага на регионите в държавите, които са част от макрорегиона, изключителна възможност да обърнат нова страница по отношение на финансовите и политическите проблеми на миналото и в сътрудничество да постигнат просперитет и устойчив растеж. От 2011 г. насам ние имаме вяра в тази перспектива, даваме своя принос и полагаме усилия, за да я постигнем, по-специално чрез европейските организации (Европейски комитет на регионите) и мрежи (CPMR), в които участваме и поемайки председателството на Трансрегионалната група за Йонийско и Адриатическо море на Европейския комитет на регионите сме участвали в Управителния съвет на EUSAIR. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

Регион Западна Гърция:

<http://www.westerngreece.gr/en/index.php>

Население: покрива площ 11 336 кв. км, с население 679 796 жители според преброяването от 2011 г., което съставлява приблизително 6,3% от общото население на страната.

Възможности за научни изследвания: в региона има два университета, един технологичен институт и пет съоръжения за научни изследвания, развитие и иновации.

Пазар на труда: заетостта в трите префектури на региона е разделена в три основни сектора на пазара на труда: Етолоакарния – рибарство, аквакултури и растениевъдство; Ахая – производство на алкохолни напитки, растениевъдството и транспорт; и Елида – градинарски продукти и туризъм.

Силни страни: значим първичен сектор, силен притегателен център за научни изследвания в областта на селскостопанските технологии, химия и материали, нанотехнологии, екологични технологии и горива, със специализации в селското стопанство, аквакултурите, алкохолните напитки, туризма и транспорта; инвестиции в микроелектрониката и съоръжения за жилищното строителство и бизнес инкубатори.

ИНТЕЛИГЕНТНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ (RIS3)

Интелигентната специализация се отнася до идентифицирането на уникалните характеристики и активи на региона Западна Гърция, подчертавайки неговите сравними конкурентни предимства и до поставянето на акцента върху местните заинтересовани страни и ресурсите, свързани с визия за тяхното бъдеще: „aristeia“ [върхови постижения].

Трите вертикални приоритетни сектора на RIS3 на Западна Гърция, които характеризират профила му на развитие, са:

- > първичен сектор, в областта на селското стопанство и хранителните продукти;
- > култура и туризъм;
- > микроелектроника и материали.

ЗАПАДНА ГЪРЦИЯ В РЕГИОНАЛЕН КОНТЕКСТ

Западна Гърция е разположена в сърцето на региона на Адриатическо-Йонийско море. Програмата на ЕС за региона обединява Хърватия, Гърция, Словения и редица региони в Италия с цел насърчаване на икономическото, социалното и териториалното сближаване и сътрудничество, и използването на богатите природни, културни и човешки ресурси, които са на разположение около двете морета.

Програмата подкрепя стратегията на ЕС за региона на Адриатическо и Йонийско море (EUSAIR), стартирана през 2014 г., която свързва четирите държави — членки на ЕС със съседните им държави — Албания, Босна и Херцеговина, Черна гора и Сърбия — всички те, имащи желание да се присъединят към Съюза.

<http://europa.eu/!yb66Bk>

REGION OF WESTERN GREECE
full of contrast!

^ Известният Карнавал в Патра продължава два месеца и включва танци, паради, търсене на скрито съкровище, детския карнавал и десетки други дейности. Кулминационната точка е съботният нощен парад на карнавални групи, неделният парад на колесници и групи, и най-накрая ритуалното изгаряне на карнавалния крал на пристанището в Патра.

√ Персонал на управляващия орган, който отговаря за изпълнението на Оперативна програма „Западна Гърция“ за периода 2014—2020 г.

БИБЛИОТЕКА ДАВА ТЛАСЪК НА КУЛТУРНИТЕ И ЕКОЛОГИЧНИТЕ АСПЕКТИ В РЕГИОНА

Сградата на обществената библиотека в Гастуни, община Пеней, разположена в центъра на града, обслужва всички жители на общината и допринася за културното развитие на региона като цяло. Сградата има два етажа и сутерен. В сутерена е разположена библиотеката, читалнята и кабинетите, докато на първия етаж се намира многофункционално пространство и офиси.

Конструкцията представлява особен архитектурен интерес и е добре интегрирана в жилищната среда. Благодарение на финансирането от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) сега библиотеката е екологично чиста и допринася за пестенето на енергия в региона чрез адекватно управление на енергията.

РАБОТНАТА ГРУПА „ПАНАГИЯ ЕЛЕУСА“ ВТОРИ ДОМ

Според Дионисия Саманта-Псараки, председател на работната група „Панагия Елеуса“, *„най-голямото притеснение на родителите, чиито деца имат умствени увреждания, е какво ще се случи с децата след смъртта на родителите им“*.

Поддържаният дом за живеене и инициативата, финансирана от ЕФРР, предоставят възможност на хората с умствени и свързаните с тях увреждания — особено тези, лишени от родителски грижи — да живеят през целия си живот в среда, близка до семейната, с цел социално приобщаване и приемане.

Този подход, който помага да се избегне маргинализацията или институционализацията, се базира на основното право на всеки човек да има достоен, подкрепен живот, който му дава възможност да развива своите умения и способности, така че да може да живее, доколкото е възможно, по-самостоятелно и активно в социалната и физическата среда.“

ВИЖТЕ И ПОВЯРВАЙТЕ В ПЛЕВРОНА

Археологическият обект в Плеврона е един от най-добре запазените образци на древните градове на Етолия от класическия гръцки период. Големи части от укрепленията и останки от жилищната мрежа на древния град са оцелели в отлично състояние. Положените усилия за възстановяване на участъци от стените на този наскоро открит обект също така помогнаха да се види по-добре водоснабдителната инфраструктура на древния град.

Работата по опазването на паметника беше съфинансирана от ЕФРР, като по този начин се допринесе за запазването на културното наследство на страната.

1-ВА ПРОГИМНАЗИЯ В ПИРГОС

Образованието е крайгълният камък за формирането на добре структурирано общество. Поради тази причина регионът Западна Гърция дава приоритет на изграждането на функционални сгради, за да се осигури подходяща среда за учене на учениците, която да им помогне да се адаптират лесно към образователната система.

По оперативните програми на ЕФРР/ЕСФ за периода 2007—2013 г. са завършени 20 училища и вече са добавени 11 училищни конструкции за следващия програмен период 2014—2020 г.

ПРИСТАНИЩЕ КАТАКОЛО СЕ ПОДГОТВЯ ЗА ОБНОВЯВАНЕ

Разположено на нос с изглед към Йонийско море, пристанище Катаколо е много важен пристан за круизните кораби, които акостират в него и карат пътници, които желаят да посетят археологическия обект в Древна Олимпия.

Подобренията, финансирани от ЕФРР, ще направят условията за акостирание по-добри, като осигурят по-голяма безопасност и удобство за пътниците, и ще увеличат капацитета на пристанището за по-големи плавателни съдове. Освен това безопасността на пътищата и тази на пешеходците ще бъде повишена благодарение на реконструкцията на околностите и на обществените пространства.

МНОГОПРОФИЛНАТА БОЛНИЦА В ПАТРА СЕ РАДВА НА ПО-ДОБРО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Здравният сектор е много важен за благосъстоянието и качеството на живот на жителите на региона. След огромно разрушение, причинено от земетресение през 2008 г., болница „Агиос Андреас“ в град Патра се нуждаеше от значително възстановяване. С подкрепата на ЕФРР централната сграда се ремонтира с ново медицинско и хотелско оборудване. Проектът трябваше да бъде завършен в края на 2016 г.

„PHOSIL“ ХВЪРЛЯ СВЕТЛИНА ВЪРХУ РЕШЕНИЕ ЗА ЕНЕРГОСПЕСТЯВАЩИ ФОТОВОЛТАИЦИ С НИСКИ РАЗХОДИ

Организации от три държави — Франция, Испания и Гърция — си сътрудничат по програма за научни изследвания на нов и гъвкав метод за производство на фотоволтаични модули. Западна Гърция участва чрез Института за технологии и научни изследвания/ Научен институт по инженерна химия (координатор на проекта) и фирмата ADVENT, Радикалното решение се основава на гъвкава фотоволтаична (ФВ) клетка с висок капацитет, която може да се адаптира за всяко едно приложение, и на техники за лазерна обработка, чието предназначение е да заменят механичното рязане в производствените процеси.

Целта на научноизследователския проект, финансиран от ЕФРР, е двукрака: да открие алтернативен производствен метод — тънки силициеви филми с органичен субстрат с графен заместват конвенционалните ITO електроди — и да се справи с прекомерната консумация на суровината силиций, да намали производствените разходи на фотоволтаичните клетки и да ограничи образуването на отпадъци.

✓ Проучване и класифициране на графена с помощта на Раман-спектроскопия.

REGION OF WESTERN GREECE

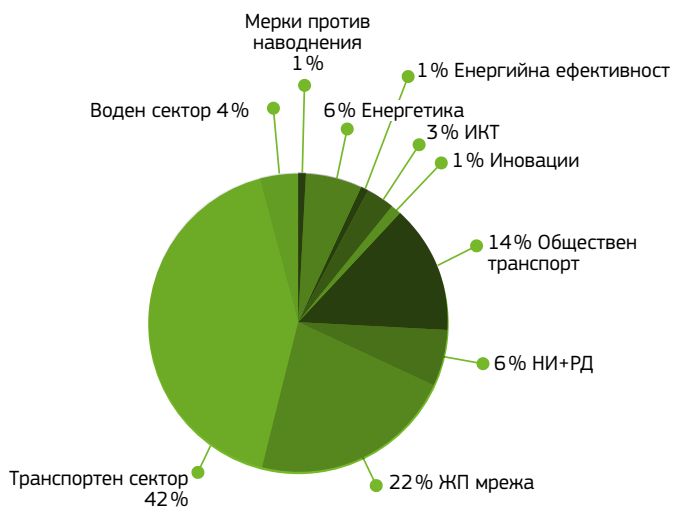
full of contrast!

Опростената оценка насърчава големи проекти на ГД „Регионална и селищна политика“

Политиката на сближаване на ЕС финансира големи проекти в подкрепа на Европейския инвестиционен план за мобилизиране на финансови средства, подпомагане на инвестициите в реалната икономика и създаване на благоприятна инвестиционна среда. Новата, по-бърза система е готова и очаква повече големи проекти от държавите членки.

Големите инфраструктурни проекти, съфинансирани със средства от ЕС, оказват значително влияние върху икономическото развитие и подобряването на живота на гражданите в Европа — от изграждането на междурегионални транспортни връзки до изграждането на енергиен капацитет от възобновяеми източници в Европа. Процедура за опростена оценка и одобрение допълнително повишава ефективността на тези важни инвестиционни инициативи, гарантира, че финансирането е достъпно, когато е най-необходимо, и че ще има най-голямо въздействие в най-кратки срокове.

РАЗДЕЛЯНЕ ПО СЕКТОРИ НА ГОЛЕМИТЕ ПРОЕКТИ, ИЗПРАТЕНИ ДО КРАЯ НА 2016 Г.

(източник: данни от SFC2014)

През периода за финансиране на големи проекти 2014—2020 г. новият подход ще използва максимално експертните познания на JASPERS (Съвместна помощ за подкрепа на проекти в европейските региони) — партньорство за техническа помощ между ГД „Регионална и селищна политика“, Европейската инвестиционна банка и Европейската банка за възстановяване и развитие.

JASPERS работи с експерти, базирани предимно в регионални офиси в близост до бенефициерите, за да се гарантира, че големите проекти ще се подготвят по подходящ начин, който да отговаря на потребностите на бенефициерите по най-ефективен и най-полезен начин.

С акцент върху повишаване на свързаността между европейските граждани, предприятия, държави и региони, големите проекти включват широкомащабни инвестиции в инфраструктури от Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие в области като транспорт, околна среда, образование, енергетика и научни изследвания, и развитие.

Комисарят по регионалната политика Корина Крецу заявява: „Големите проекти могат да се разглеждат като „посланици“ на дейности по политиката на сближаване в Европа и аз винаги им отделям специално внимание. Те илюстрират перфектно положителното и осезаемо въздействие, което политиката на сближаване може да има на местно равнище; тези проекти несъмнено допринасят за подобряване на качеството на ежедневието на хората и дават своя принос в насърчаването на местните икономики.“

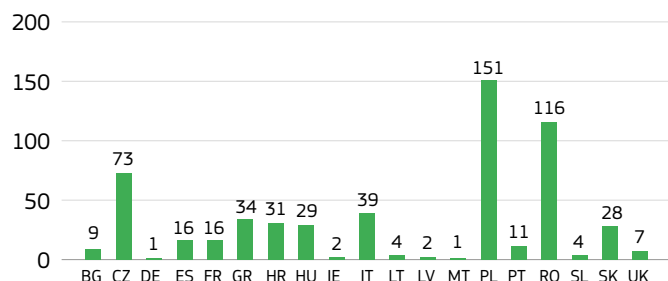
Бърза оценка

В текущия финансов период — и с помощта на най-новите методи за опростена оценка — около 54 големи проекта вече са одобрени (средата на март 2017 г.). Средното време за одобрение е до 100 календарни дни, което е доста по-добре в сравнение с 224-те дни за периода 2007—2013 г.

Процесът на оценка беше реструктуриран, за да се избегнат ненужни забавяния и да се гарантира, че проектите са готови, одобрени и финансирани възможно най-бързо. Новото звено „Закриване и големи проекти“ беше създадено в рамките на ГД „Регионална и селищна политика“ през март 2016 г., където одобряването на големите проекти беше централизирано с цел подобряване на съгласуваността и ускоряване на одобрението от Комисията.

Въпреки че времето за одобрение значително беше намалено, държавите членки трябваше да увеличат усилията си за подготовка на големи проекти, които се предоставят на Комисията. До края на 2016 г. бяха подадени само 76 от планираните в оперативните програми (ОП) 584 големи проекта (вж. фигурата по-долу).

БРОЙ ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ НА ДЪРЖАВА ЧЛЕНКА, ВКЛЮЧЕНИ В ОП КЪМ ЯНУАРИ 2017 Г.

(Източник: SFC 2014)

За програмния период 2014—2020 г. JASPERS имаше за задача да оценява проекти от името на Комисията. Тази роля е в допълнение към разработването на големи проекти, изграждането на технически и административен капацитет в националните администрации, и изготвянето на независими оценки на проекти за държавите членки.

JASPERS разполага със значителни експертни знания, капацитет и опит на своя персонал, състоящ се от над 120 служители, които са предимно специалисти в своите области и могат да консултират местните власти по места, да проверяват дали проектите са в съответствие с регламентите и да ускоряват изготвянето на проекта.

JASPERS предоставя допълнителна подкрепа за проекти, финансирани от Механизма за свързване на Европа, предимно в секторите на железопътния и автомобилния транспорт, и от Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси, който помага чрез преглед и обработка на заявленията.

Популяризиране

Целта на JASPERS е да помага на държавите членки да подготвят качествени проекти, които са допустими за подпомагане от фондовете на ЕС, по-конкретно инициативи, които произвеждат мултиплициращ ефект чрез разпространяване на най-добри практики и осигуряване на модели, които държавите бенефициери могат да репликират. Опитът показва, че добавената стойност на JASPERS има тенденция да бъде по-висока, когато участието в проектите се извършва в по-ранните етапи, например на етап анализ на възможностите. Освен въвеждането в индивидуалните проекти, JASPERS предоставя помощ със секторни стратегии и методически указания за подобряване на избора и разработването на проекти.

И накрая, със своя мултидисциплинарен екип от експерти JASPERS е в добра позиция да предоставя консултации по междуетраслови проекти, като тези, определени в контекста на Програмата за градовете за интелигентни и устойчиви градове.

Изборът на проекти и одобрението им допълнително се ускоряват и засилват чрез актуализирани процедури за анализ разходи-ползи. Те трябва да включват подробности за алтернативни възможности, информация за финансовата рентабилност и устойчивост на проекта, както и анализи на търсенето на проекта, риска и икономическата приложимост, включително предвиденото въздействие върху развитието или трансформирането на съответния регион.

Последните процедури са описани подробно в Ръководството за анализ разходи-ползи на инвестиционни проекти за периода 2014—2020 г на политика на сближаване, изготвено с участието на експерти на JASPERS: <http://europa.eu/!Pt93uP>.

JASPERS се фокусира върху по-големи проекти с общи допустими разходи над 75 милиона евро за транспортни и енергийни проекти и 50 милиона евро за други отрасли. Инициативата може да осигури помощ за проекти под тези прагове на разходите в случай на по-малки държави или когато проектите служат като пилотни дейности за най-добра практика.

Нови насоки

Съгласно новия опростен подход при подаване на голям проект на Комисията, държавите членки могат да избират от две процедури:

- да нотифицират Комисията, след като проект е рецензиран положително от независими експерти, като тези, предоставени от JASPERS, въз основа на които институцията прави по-лесна проверка на качеството;
- да подадат проекта директно на Комисията, която ще го оцени, за да определи дали исканата финансова помощ е оправдана.

Предаването на проектите навреме винаги е било проблем. Ето защо одобрението на Комисията ще зависи от работата, която трябва да започне в рамките на три години от приемането на проекта.

За да се гарантира, че големите проекти са дългосрочни и имат широко въздействие, те трябва да бъдат свързани по-тясно с националните стратегии за интелигентно развитие и оперативните програми на държавите членки. Списък на големите проекти вече трябва да се включва във всички оперативни програми, които отразяват реални бъдещи проекти. Списъкът може да се променя от мониторинговите комитети на ОП, за да се даде възможност за универсални корекции, като същевременно се запази стратегическия фокус на всеки проект.

В много отрасли, като например транспорт, големите проекти трябва да бъдат тясно свързани със стратегически подход за отраслови инвестиции, като например наличието на цялостен генерален план за транспорта. Освен това проектите трябва да

ОСНОВНИ ПРОМЕНИ ЗА ГОЛЕМИТЕ ПРОЕКТИ ЗА ПЕРИОДА 2014—2020 Г.

- › Задължителен списък на големите проекти в ОП;
- › По-голяма роля на независимите експерти (JASPERS);
- › По-малко големи проекти: праговете са по-високи и са базирани на общите допустими разходи;
- › По-голямо внимание на изпълнението на големи проекти: всички решения са условни;
- › Обновено ръководство за анализ разходи-ползи;
- › Опростени правила за изчисляване на безвъзмездни средства;
- › Сертифицирането на разходите е възможно само тогава, когато проектът е представен на Комисията;
- › Няма финансиране за завършени проекти.

съдържат анализ на въздействието върху околната среда, по-специално да са разгледани всички възможни въздействия върху чувствителните зони, които са част от мрежата „Натура 2000“ и върху областите на екосистемите и от интерес за околната среда, които са защитени по силата на основните директиви на ЕС. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/projects/major/

Полша постигна оптимални резултати с финансирането от ЕС

Ярослав Орлински, Директор на отдела за инфраструктурни програми, Министерство на икономиката, Полша, споделя пред „Панорама“ как инвестициите в Полша са довели до значителни резултати.

Полша беше съществен бенефициер на финансирането от ЕС за големи проекти в областта на транспорта, енергетиката, културата, висшето образование и сектори, свързани с околната среда. Във финансовата перспектива за периода 2007—2013 г. управляващият орган на ОП „Инфраструктура и околна среда“ получи 210 решения на ЕК относно големи проекти, за които ЕС е отпуснал безвъзмездна помощ в размер на 24,3 милиарда евро.

Полша построи, разшири и модернизира прецизвателни станции, повиши достъпността на транспорта и подобри междурегионалните връзки, като разработи пътната мрежа TEN-T за сухопътен и въздушен транспорт и подобри транспортните връзки между главните градове на източна Полша и другите части на страната. Подобрихме нивото на безопасност на пътищата чрез модернизиране на инфраструктурата и осигуряване на по-добро оборудване за безопасност. Нещо повече, бяха изградени или модернизирани морските и речните канали, а съществуващата вътрешноводна транспортна инфраструктура беше разширена.

Енергоснабдяването стана по-сигурно, което е основна цел на равнище ЕС и на национално равнище, чрез разширяване на енергийната инфраструктура, като например газопроводи, електрически мрежи, подземни съоръжения за съхранение на газ, както и чрез изграждането на терми-

нал за втечен природен газ в Швиноуйшче. Също така инвестиции бяха направени и за увеличаване на производство на енергия от възобновяеми източници.

Полша инвестира в културния сектор чрез изпълнение на проекти за опазване и възстановяване на паметници от регионално значение, включително и тези в списъка на ЮНЕСКО за световно културно наследство.

Бяха разработени и модерни академични центрове, предимно за обучение на специалисти в областта на новите технологии. Също така бяха подкрепени и съществени инфраструктурни инвестиции във висшето образование, предимно в областта на науката и НИРД.

Полша поема водещата роля

За периода 2014—2020 г. Полша, като основен бенефициер по линия на политиката на сближаване, получи 82,5 милиарда евро в подкрепа на развитието в области, които допринасят за икономическия растеж и заетостта. Тези средства ще

бъдат инвестирани основно за разработването на транспортната и екологичната инфраструктура, иновациите и конкурентоспособността на икономиката, намаляването на дисбалансите в цялата страна, както и за благоприятна за гражданите и ефективно функционираща държава. Тези цели ще се реализират по 22 програми — шест национални и 16 регионални.

Най-голямата ОП „Инфраструктура и околна среда 2014—2020“ на Полша, с финансиране от 27,4 милиарда евро, ще подпомогне развитието на пътната мрежа TEN-T, мулти-modalния и железопътния транспорт, пътната инфраструктура, обществения транспорт с ниски емисии в градовете, опазването на околната среда, в това число адаптирането към изменението на климата, инвестициите в икономика с ниски емисии, т.е. енергийната ефективност и възобновяемите енергийни източници, както и подобряването на енергийната сигурност. Също така фондовете на ЕС ще бъдат използвани за защита на културното наследство, развитие на културните ресурси и укрепване на стратегическата инфраструктура на здравеопазването.

За програмния период 2014—2020 г. Полша води пред други държави — членки на ЕС за представяне на големи проекти на Комисията, с 42 вече представени, за които безвъзмездните средства от ЕС възлизат общо на 5,8 милиарда евро. От тях 31 вече са одобрени от ЕК. Опитът и добрите практики от предходни периоди на финансиране са оказали положително въздействие

върху настоящите подготовки, а помощта от колеги от JASPERS също беше от решаващо значение.

На 15 септември 2016 г. Министерството на икономиката подписа „Работни разпоредби за независима проверка от JASPERS на качеството на големи проекти“, които би трябвало да ускорят оценката и одобрението на големите проекти от страна на Комисията. Полша вече е изпратила първия голям пътен проект от регион Силезия за независима проверка на качеството на JASPERS.

Мерките, предприети в рамките на предходния финансов период, са дали възможност на Полша да се приближи по-близо до целта си за устойчиво развитие, въпреки че тя си остава голямо предизвикателство. За програмния период 2014—2020 г. от съществено значение е изграждането на икономика с ниски емисии, при която най-разходоэффективното решение за намаляване на емисиите е ефективното използване на съществуващите енергийни ресурси. Най-големият потенциал за подобряване на енергийната ефективност е в строителните и отоплителните отрасли, и в транспорта. След години на недостатъчни инвестиции е необходимо да се даде възможност на големите предприятия да преминат към енергоспестяващи производствени технологии и системи за управление на енергията.

Подобряването на енергийната ефективност в общински и домакински сгради е тясно свързано с изпълнението на стандартите за

качество на въздуха. Мониторинг в Полша потвърди, че замърсяването на въздуха е значителен проблем в градските райони.

Въпреки че разполага със собствени енергийни източници, Полша не е енергийно независима. Диверсифицирането на енергийните източници и сигурността на доставките на достъпни цени са от ключово значение за енергийната сигурност. Следователно е необходимо да се диверсифицират източниците на природен газ и указанията за доставка на газ и електричество, включително разширяването и модернизацията на мрежите за пренос и разпределение.

Хоризонталният въпрос относно изменението на климата и адаптацията е от решаващо значение за постигане на целите за общото развитие на страната. Предотвратяването и смекчаването на основните рискове са особено важни. Сред многото последици от изменението на климата, увеличаването на честотата и тежестта на наводненията ще окаже най-голямо влияние върху Полша. За да се подготвим и да отстраним последствията от подобни заплахи, мерките трябва да включват инвестиции в инфраструктура с контрол на наводненията, по-висока ефективност на системите за ранно предупреждение и прогнозиране на заплахи, както и разширяване на обхвата на системата за следене на риска от наводнения. ■

ПРИМЕРИ ЗА ПОСТИЖЕНИЯ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛСКАТА ОП „ИНФРАСТРУКТУРА И ОКОЛНА СРЕДА 2007—2013 Г.“ ВКЛЮЧВАТ:

- › 275 пречиствателни станции са изградени/разширени/модернизирани;
- › 15 051 км санитарна канализация са изградени или реконструирани;
- › 455 км магистрала, построени в мрежата TEN-T;
- › 680 км първокласни пътища, построени или реконструирани в мрежата TEN-T;
- › 583 км построени или модернизирани железопътни линии;
- › 8 летища реконструирани по отношение на безопасност и сигурност;
- › 991,8 MW допълнителна мощност, генерирана в електрически централи, използващи ВЕИ;
- › 987 км новоизградени газопреносни тръбопроводи;
- › 367 км изградени електропреносни мрежи;
- › 1589 км новоизградени газоразпределителни тръбопроводи;
- › 77 възстановени и/или реновирани обекта на исторически сгради;
- › Още 47 нови/построени, разширени и/или реконструирани културни институции (музеи, галерии, театри и музикални институции);
- › 57 обекта в институциите за висше образование, които изпълниха комплексни решения за ИКТ инфраструктура в образованието.

РАЗШИРЯВАНЕТО НА МУЗЕЙ НАСЪРЧАВА КУЛТУРНИЯ ЖИВОТ В ОВИЕДО

Алфонсо Паласио, директор на Музея за изящни изкуства в Астурия (Museo de Bellas Artes de Asturias), сподели пред „Панорама“ как разширяването на музея в Астурия, Испания, е подпомогнало културното наследство, образованието и обучението в региона.

Панорама: Вие станяхте директор на Музея за изящни изкуства в Астурия през 2013 г. Кои са най-важните етапи оттогава лично за Вас, за музея и за посетителите?

Алфонсо Паласио: Мисля, че тези три елемента са тясно свързани. Основните цели на управлението, постигнати през този период, бяха разработването и откриването на разширението на музея, събирането на колекциите, както и отварянето на другите две исторически сгради, които са част от комплекса. Освен това

системна и постоянно действаща програма за експонати по това време предостави възможност на музея да посреща 90 000 посетители годишно. В допълнение осведомеността беше повишена чрез използването на нови технологии и на социалните медии, което е нещо дълго отлагано от музея. И накрая, великолепно дарение, получено съвсем наскоро от Пласидо Аранго Ариас, ще позволи на музея да направи много важен качествен скок.

Кои според Вас са основните характеристики на музея днес?

Музеят за изящни изкуства в Астурия е свършил добра работа в годините преди пристигането ми, особено за събирането на важна колекция от испанското изкуство, датиращо от 15-ти до 20-ти век. Тя беше съществено подсилена с добавянето на 410 творби от колекцията на Масавеу Педро. С откриването на разширението и възобновяването на работата на историческите сгради на музея тези дни стана възможно да се визуализира и да се подобри, количествено и качествено, представянето на колекциите и да се увеличи броят на разяснителните, научните и образователните дейности.

В момента можем да предложим на посетителите по-комфортно пълно посещение, да бъдем отворени за нови събеседници и да разширим мрежата си с други институции чрез сключване на нови споразумения за сътрудничество.

Какво доведе до решението за стартиране на проекта за разширение на музея и как беше осигурено финансирането? Каква роля изигра финансирането от ЕС?

Решението за стартиране на проекта за разширение основно беше мотивирано от необходимостта да се увеличи пространството в музея, както за излагане на по-голям брой произведения на изкуството, които дотогава трябваше да бъдат държани на склад, така и за да разполагаме с нови складове, тъй като предишните бяха на ръба на изчерпването.

Проектът беше финансиран от регионалното правителство и чрез Европейския фонд за регионално развитие, който предостави много голяма част от финансирането по Оперативна програма „Астурия“ за програмния период 2007—2013 г. Също

така трябва да се запомни, че откриването през 2015 г. е само първата фаза на текущ проект, който предстои да бъде завършен с реализирането на фаза II.

Какво въздействие оказва разширяването върху посетителите и особено върху местната общност, например увеличаването на културните и образователните дейности в центъра към музея?

Въздействието беше огромно. Трябва да си припомним, че през 2013 г. след пристигането ми като директор, музеят преживяваше рязък спад в броя на посетителите, които по това време бяха около 45 000. Тази цифра е средно с 15 000 по-малка от броя на привличаните от музея посетители

по време на най-добрите му години. Разширяването беше открито през март 2015 г., а тази година музеят записа 85 000 посетители. Няма съмнение, че разширяването, заедно с организираната по-голяма културна и образователна дейност, беше мощен двигател за консолидирането на стари посетители и привличането на нови. През 2016 г. ние приветствахме 90 000 посетители.

Какви бяха отношенията Ви с управляващия орган, другите партньори и особено с водещия архитект Пати Мангадо? Как беше координирана работата?

Отношенията ни бяха добри и винаги се основаваха на сътрудничеството и диалога между различните заинтересовани страни, участващи в процеса, независимо от сложността и трудностите от всякакви видове, които трябваше да бъдат преодолені по време на проекта.

Какви бяха основните предизвикателства, на които се натъкнахте при постигането на целите на проекта? Какви поуки си извлякохте за в бъдеще?

Едно от най-големите предизвикателства се появи в самото начало, когато разбрахме, че огромното количество работа, трябваше да се изпълни с много малко персонал, този с който разполагаше и все още разполага музеят. Очевидно този въпрос трябваше да бъде разгледан навреме и всъщност си остава проблем, тъй като все още имаме нужда от повече персонал, включително техници и служители за изложбените зали и другите помещения, които са се превърнали в място за срещи на културния живот на града и за образователни дейности. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://www.museobbaa.com/>

Доклад изтъква ползите от макрорегионалните стратегии на ЕС

ТЕЗИ ПЛАТФОРМИ МОГАТ ДА ПОМОГНАТ ДА СЕ НАСЪРЧИ МЕЖДУРЕГИОНАЛНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО РЕДИЦА ВЪПРОСИ — А ПЛАТФОРМИТЕ ТОКУ ЩО БЯХА СТАРТИРАНИ

Държавите трябва да работят заедно, за да посрещнат глобалните предизвикателства, които не спират на границите, като например изменението на климата, икономическата конкурентоспособност и замърсяването. Според нов доклад на Комисията, макрорегионалните стратегии на ЕС (МРС) може да помогнат за прилагането на решения за множество държави за едни или други предизвикателства и за укрепване на политиката на сътрудничество. В доклада се твърди също, че пълният потенциал на МРС все още не е освободен и се посочва как може да се постигне това.

МРС предоставят рамка за държавите, за да засилят връзките си със съседните държави с цел да се концентрират върху общите проблеми, пред които всички те са изправени. Концепцията не се отнася до създаването на друго ниво на политика или на финансиране, а по-скоро до насърчване на дейности, които могат да се подкрепят от съществуващите програми и механизми. Много действия трябва да наберат скорост, за да бъдат ефективни, и следва да се възползват от по-силната регионална координация. Също така МРС са отворени за държавите извън ЕС и следователно могат да играят важна роля за укрепване на отношенията на външните граници на ЕС. По този начин МРС добавят стойност към аспектите на сътрудничество на политиката на сближаване.

Първата МРС беше стартирана през 2009 г. за обхващане на региона на Балтийско море (EUSBSR). Оттогава са разработени още три МРС: за Дунавския регион (EUSDR) през 2011 г., за региона на Адриатическо и Йонийско море (EUSAIR) през 2014 г. и за Алпийския регион (EUSALP) през 2015 г. Вече са ангажирани общо 19 държави от ЕС и осем държави извън ЕС. Тези стратегии са съгласувани с по-широките политики на ЕС с цел да се подобри прилагането им и да се преодолеят общите проблеми.

< Корина Крецу, член на ЕК, отговаряща за регионалната политика, през ноември 2016 г. пътува до Швеция, за да участва в 7-ия стратегически форум на Стратегията на ЕС за региона на Балтийско море.

Резултати

В доклада се разкрива, че МРС са създали по-голям интерес и по-голямо внимание към териториалното сътрудничество и териториалното сближаване и тяхната добавена стойност, и вече имат положително въздействие на място. Стратегиите укрепиха сътрудничеството в области с определена политика (например Устройствения план за корабоплаването по р. Дунав и разширяването на Плана за взаимосвързаност на балтийския енергиен пазар), а в някои случаи също са оказали някакъв политически тласък. Например в региона на Балтийско море те помогнаха теми от регионално значение да се върнат обратно в политическия дневен ред, включително организирането през 2015 г. на първата среща на високо равнище по въпросите на културата след 2008 г.

МРС допринесоха за подобряването на съществуващите механизми за сътрудничество и укрепиха сътрудничеството между съществуващите регионални структури, както и между участващите държави — членки на ЕС и със съседните държави извън ЕС, като ги приближиха до ЕС. Например в Дунавския регион диалогът и сътрудничеството с международни организации бяха засилени чрез установяването на Дунавски диалог за финансиране. Регионалните партньорства бяха укрепени с помощта на първата европейска група за териториално сътрудничество с държава извън ЕС (Унгария – Украйна) и създаването на схема за координация, за да се даде възможност на Молдова да участва в стратегията.

Също така стратегиите улесниха създаването на нови мрежи в регионите или помогнаха за укрепването на ефективността на съществуващите такива (например форума Рибарството в Балтийско море), дадох тласък на развитието на нови макрорегионални проекти или продължиха текущите. Освен това те насърчиха интегриран междусекторен подход и подпомогнаха сътрудничеството и координацията между различните участници на всички равнища (ЕС, национално, регионално и местно).

Обобщение на основните резултати за всяка Стратегия са представени по-долу, в съответните раздели.

Да работим по-добре заедно

Също така в доклада са посочени редица проблеми, с които четирите МРС трябва да се справят — в началото на този списък е опазване на околната среда. Регионът на Балтийско море, Дунавският регион и регионът на Адриатическо и Йонийско море трябва да засилят съвместните си усилията, за да осигурят по-добра защита на морската среда. В допълнение, много региони следва да се облагодетелстват от подобрената свързаност в областта на енергетиката и транспорта. Държавите от региона на Адриатическо и Йонийско море също трябва да разработят политики, за да се справят с голямата бежанска и миграционна криза по координиран и прагматичен начин.

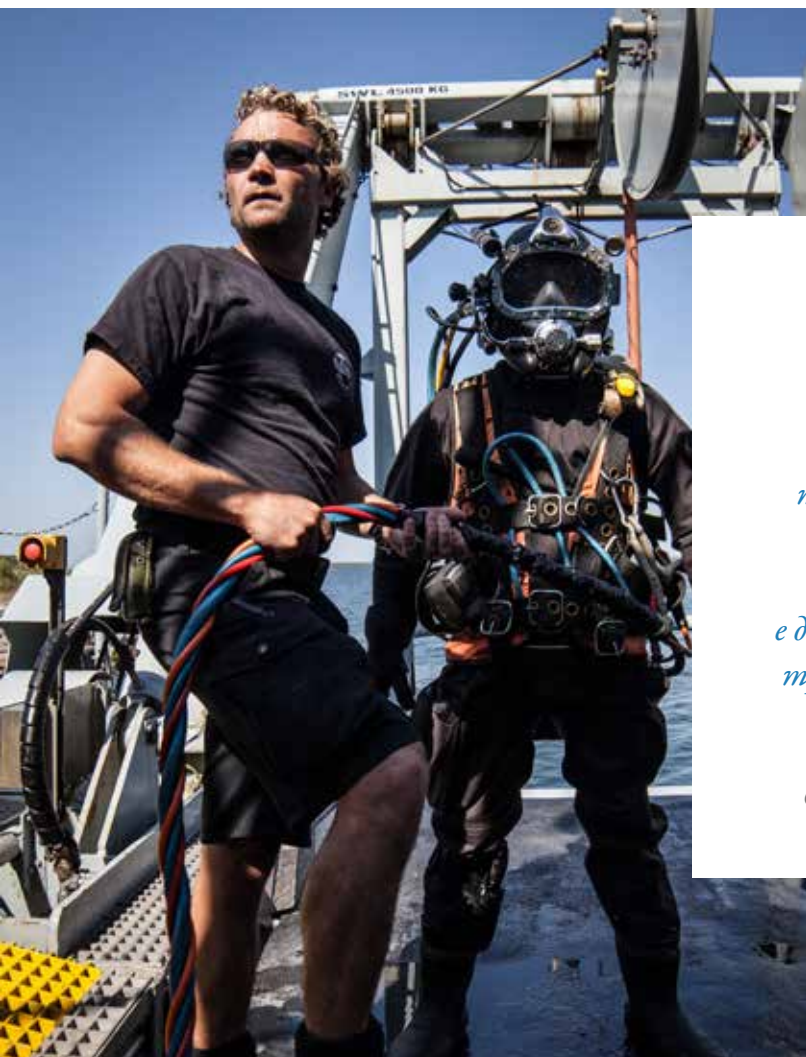

По отношение на изпълнението, МРС следва да установят по-добра комуникация, се казва в доклада. Това може да означава да се помогне на партньорите по проекта да намерят най-подходящите хора за съответната работа или да се уведомят националните координатори за резултатите от проекта. Също така в доклада би било добре да се види, че националните министерства поемат по-голяма ангажираност за постигане на целите на МРС и че предлагат по-тясно сътрудничество между водещите групи и управляващите органи на програмите, подкрепяни от европейските структурни и инвестиции (ЕСИ) фондове или други инструменти. Тъй като стратегиите не разполагат със собствен специален бюджет, те трябва да се координират по-добре относно това как ще се използват наличните средства за финансиране. И накрая, за да се използват в пълния им потенциал, връзките между МРС и политиката на сближаване трябва да бъдат напълно проучени и използвани.

Това е първият доклад за напредък, който обхваща всички МРС, а в бъдеще Комисията възнамерява да публикува доклади за последващи мерки като този, на всеки две години. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://europa.eu/!gG38wx>

< DiveSMART Baltic, създаден след злополуката с Costa Concordia през 2012 г., прави опити за подготовка на водолази за сътрудничество в целия регион на Балтийско море в случай на произшествия. С координация и общо разбиране на процедурите и водолазни умения, в района на Балтийско море могат да се провеждат непрекъснати и поносими издирвания и спасителни операции, което ще го направи по-безопасно място за пътуване, живот и работа.

“ Балтийско море ни свързва. То ни предлага предизвикателства. [...] Ние трябва да си сътрудничим като хора и като нации, за да намерим общи решения за общите предизвикателства [...]. EUSBSR предлага важна рамка за спешната ни работа за спасяване на Балтийско море. Но една стратегия не е достатъчно добра, ако остане само на хартия. Тя трябва да се изпълни, а за това трябва хората.”

Нейно Кралско Височество Виктория, Принцеса на Швеция
6-и годишен форум на EUSBSR, Юрмала, 15—16 юни 2015 г.

СТРАТЕГИЯТА НА ЕС ЗА РЕГИОНА НА БАЛТИЙСКО МОРЕ (EUSBSR)

От стартирането на EUSBSR през 2009 г. очакванията за изпълнението на Стратегията продължават да растат: тъй като е първа по рода си, това означава, че „всички погледи са отправени към нея“. През седемте години на изпълнението ѝ са постигнати различни резултати. Те включват по-конкретно, но без да се ограничават до: създаване на нови солидни мрежи или по-голяма ефективност и по-добро използване на съществуващите; стартиране на нови и продължаване на предишни макрорегионални релевантни проекти; насърчаване на многостепенното управление и междусекторното сътрудничество.

EUSBR също допринесе за формирането и развитието на политиката (например в областта на енергетиката, навигацията, околната среда и изменението на климата), по-нататъшно развитие на взаимодействие и допълване между различните рамки за сътрудничество в региона, както и засилено сътрудничество и координация на всички равнища, в рамките на и между отделните държави.

ПРИМЕРИ

- › Качеството на водите на Балтийско море се подобрява, а притокът на хранителни вещества се намалява чрез изпълнението на проекти, като PRESTO или IWAMA (Интерактивно управление на водите);
- › Развитието и интеграцията на бизнеса се стимулират в региона на Балтийско море, благодарение на тясното сътрудничество между фирми и студенти, които се насърчават чрез проекти като Програмата за балтийско обучение;
- › Морската безопасност и предотвратяването на произшествия в Балтийско море се подобрява чрез осъществяване на проекти, като проекта „Ефективен, безопасен и устойчив трафик по море“ (EfficienSea) и неговото продължение EfficienSea2, което е насочено към разработването и тестването на инфраструктура и услуги за електронна навигация

“ Днес Дунав е символ на сътрудничеството. Това е така благодарение на Дунавската стратегия, която свързва държавите от басейна на р. Дунав и създава пространство на сътрудничество за старите държави членки, новите държави членки и държавите, които потенциално ще са следващите членове на Европейския съюз. ”

Роберт Фико, Министър-председател на Словакия
5-и годишен форум на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR), Братислава, 3—4 ноември 2016 г.

СТРАТЕГИЯТА НА ЕС ЗА ДУНАВСКИЯ РЕГИОН (EUSDR)

Първите пет години от изпълнението показаха, че EUSDR дава плодове. Благодарение на Стратегията бяха стартирани или доразработени няколко нови важни макрорегионални проекта (например в областта на корабоплаването и изменението на климата). Чрез обединяване на различни заинтересовани страни от различни равнища EUSDR допринесе за по-добрата култура на сътрудничество и помогна да се разработи мултикултурен диалог. Тя помогна също да се повиши координацията и да се разработят взаимодействия между политики и институции на национално

ПРИМЕРИ

- ▶ В региона на река Дунав координираното управление на водите и управлението на риска чрез проекти, като SEERISK, значително понижава риска от щети, вследствие на наводнения.
- ▶ Затрудненията за корабите по река Дунав са премахнати и сигурността на корабоплаването е подобрена чрез проекти, като FAIRWAY и DARIF — Форум за река Дунав.
- ▶ Културният диалог и активното участие на младите хора в гражданското общество в Дунавския регион се насърчават чрез проекти като „Овластяване на младите хора — свързване на Европа“.

равнище, и подкрепи засиленото тематично сътрудничество с държави извън ЕС, както и между съществуващите международни организации в региона.

СТРАТЕГИЯТА НА ЕС ЗА РЕГИОНА НА АДРИАТИЧЕСКО И ИОНИЙСКО МОРЕ (EUSAIR)

“ EUSAIR има силна политическа добавена стойност, отразена в участието на четири държави от ЕС и четири държави извън ЕС, като по този начин се стимулира европейският път на държавите кандидатки и потенциалните държави кандидатки за приемане в ЕС. ”

Паоло Джентилони, министър на външните работи и международното сътрудничество на Италия, Встъпителна конференция на EUSAIR, Брюксел, 18 ноември 2014 г.

От стартирането си през 2014 г. EUSAIR се оформя постепенно. През краткия период на съществуване работата е насочена предимно към създаването на ефективни управленски структури и правила, необходими за управлението и напредъка на Стратегията с цел постигане на очакваните резултати. Приоритетните действия, върху които трябва да се концентрира първоначалната работа, също бяха идентифицирани (например морско пространствено планиране и развитие на морските магистрали). До известна степен Стратегията вече даде своя принос за по-добро сътрудничество и координация между съответните държави.

ПРИМЕРИ

- › Сътрудничеството с държавите от ЕС по конкретни въпроси от общ интерес в рамките на EUSAIR помага на тези държави от Западните Балкани да участват в Стратегията чрез процеса на интеграцията им в ЕС.
- › Стремехът за постигане на устойчив икономически растеж, съобразен с околната среда, зелени/сини коридори, свързващи сушата и морето в региона на Адриатическо и Йонийско море, се определя като една от основните области, в която следва да се насърчава разработването на стратегически проекти.

“ Алпийските региони имат дългогодишна традиция в сътрудничеството с редица вече изградени мрежи и амбицията тази Стратегия да укрепи тази съществуваща солидарност. ”

Корина Крецу, комисар по регионалната политика
Встъпителна конференция за EUSALP, Бърдо,
25 януари 2016 г.

СТРАТЕГИЯТА НА ЕС ЗА АЛПИЙСКИЯ РЕГИОН (EUSALP)

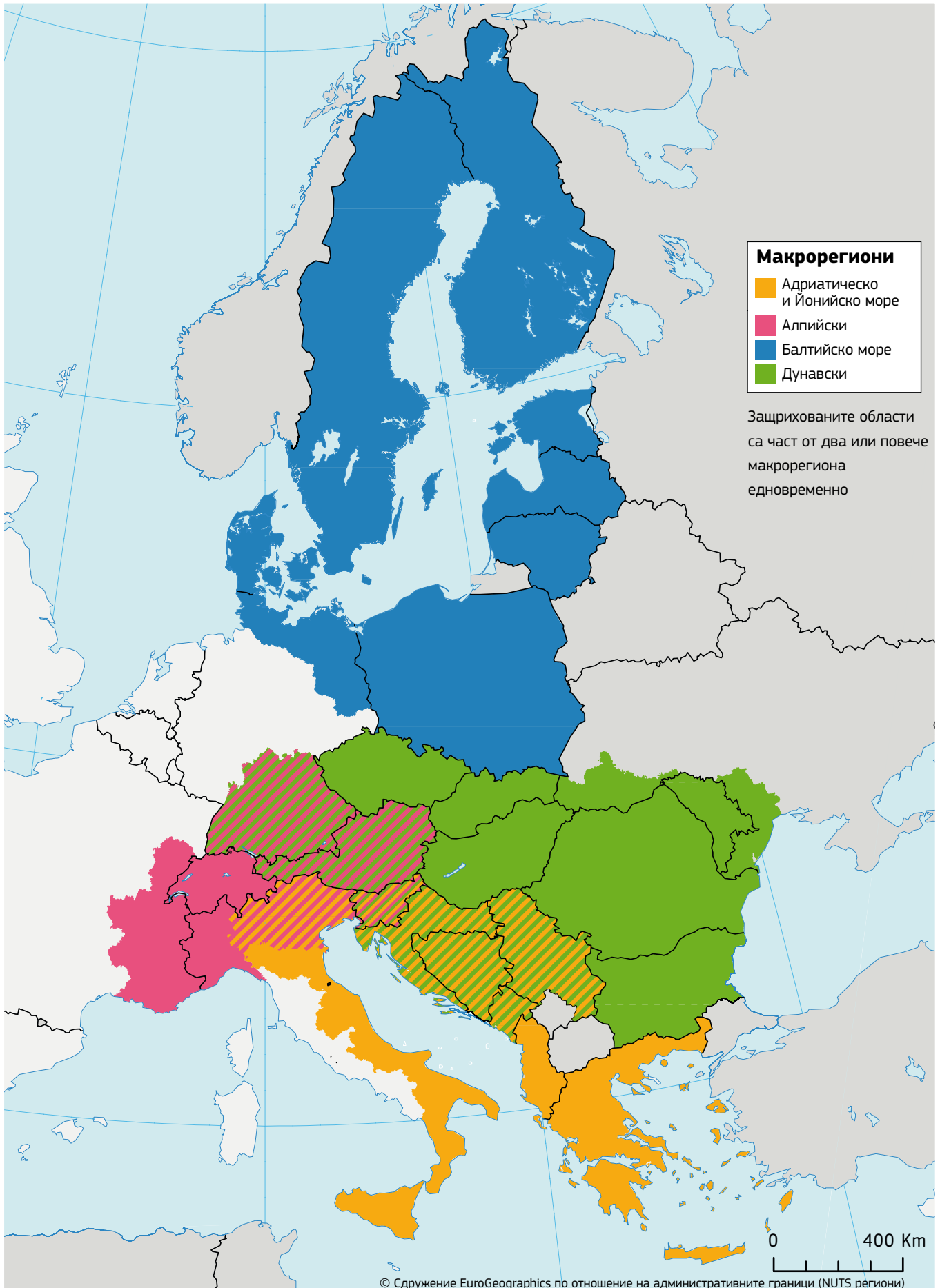
EUSALP, „най-малкото дете“ в семейството на макрорегионалните стратегии на ЕС, започна с многообещаващ старт през 2016 г. Тъй като стратегията все още е в началната си фаза, заключенията по отношение на нейното прилагане предстои да бъдат изготвени. Въпреки това, някои първоначални постижения вече са очевидни. Те включват споразумение относно структури и правила за управление, както и идентифициране на тематични въпроси (например подобряване на веригата на добавена стойност на алпийска дървесина и с фокус върху адаптирането към климатичните промени), които са необходими за изпълнението на Плана за действие за EUSALP. Основните резултати на Стратегията се очакват. ■

ПРИМЕРИ

- › Създаването на трансгранично образователно пространство за двойно професионално обучение в Алпийския регион ще бъде разгледано чрез проекти като mountErasmus.
- › Екологичната свързаност на територията на целия EUSALP ще се подобри, например чрез поставяне на акцента върху създаването и развитието на Европейска мрежа за зелена инфраструктура (TEN-G) в региона.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/cooperation/macro-regional-strategies/
www.balticsea-region.eu/
www.danube-region.eu/
www.adriatic-ionian.eu/
www.alpine-region.eu/

С ВАШИ ДУМИ

„ПАНОРАМА“
очаква вашите
материали!

„С ваши думи“ е разделът на „Панорама“, където заинтересовани страни на местно, регионално, национално и европейско равнище споделят своето мнение и очертават планове си за периода 2014—2020 г.

„Панорама“ ще се радва да получи материали на Вашия език, които може да бъдат включени в следващите ни броеве. Свържете се с нас, за да получите информация за сроковете и насоки за вашите материали. regio-panorama@ec.europa.eu

ФОНДОВЕТЕ НА ЕС — ЗА ПЕРСПЕКТИВНО И УСТОЙЧИВО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО В ЛАТВИЯ

Политиката на сближаване е неразделна част от стратегията на Латвия за икономическо развитие след присъединяването ѝ към Европейския съюз през 2004 г.

Към днешна дата предоставената помощ е донесла изключително важна полза за всеки жител на Латвия. В същото време ние виждаме, че възможностите, предоставени от политиката на сближаване, ще бъдат съществени по време и на бъдещия растеж на икономиката ни. Тази година Латвия възнамерява да се съсредоточи върху ефективното изпълнение на проектите и подходящото управление на риска, така че да може да използва целенасочено и изцяло потенциала, осигурен от финансирането от ЕС.

Както и преди, подкрепата за предприемачеството също е един от най-важните приоритети на Латвия за финансиране от ЕС за програмния период 2014—2020 г. Подкрепата е на разположение за обучение на служителите, научните изследвания, технологичното развитие и иновациите, конкурентоспособността и насърчаването на малките и средните предприятия, както и за въвеждането на нови продукти в производството.

В момента оценката на проекта е направена в рамките на програмата за създаване на производствени помещения и инфраструктура, която има за цел да насърчи развитието на индустриални зони и преработвателната промишленост в регион Латвия. Също така в общините бяха създадени инкубатори с национално и регионално значение, заедно с инкубатор за творческите индустрии в Рига. В сравнение с предходния период броят им се е повишил, за да задоволи непрекъснато нарастващото търсене от предприятията.

Освен това бяха подписани проектни споразумения с всички одобрени клъстери и изпълнението на първите задачи вече е в ход. Очаква се резултатът от изпълнението на клъстерната програма да даде висока възвращаемост — в случай на благоприятни пазарни условия се очаква общият обем на износа на одобрените 13 клъстера да се увеличи с над 100 милиона евро, което означава, че това увеличение на обема ще надмине инвестираните финансови средства в програмата.

Финансовите инструменти също бяха стартирани — микро-кредити и кредити за започване на нов бизнес, заеми за растеж, програми за ускоряване, гаранции и т.н. По този начин, посредством различни финансови инструменти, 1706 предприемачи вече получиха подкрепа.

В същото време финансирането чрез безвъзмездна помощ продължава да подпомага конкурентоспособността на предприятията, като осигурява подкрепа за иновации, използвайки потенциала на науката, и конкурентоспособността на бизнеса. Наред с високоефективните финансови инструменти, безвъзмездните средства могат да достигнат и да подкрепят и онези предприемачи, които се нуждаят от специфична помощ, а и когато социалното и икономическото ниво на териториите не е достатъчно добре развито, за ефективно привличане на финансови инструменти.

Финансирането от ЕС е от решаващо значение за даден предприемач, ако той или тя има добра бизнес идея с голям потенциал, който може да осигури също и устойчиви резултати. ■

ДАНА РЕЙЗНИЕЦЕ-ОЗОЛА

Министър на финансите, Латвия

ОРИЕНТИРАНост КЪМ РЕЗУЛТАТИТЕ: КАК ИЗМЕРВАМЕ ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ В ДАНИЯ

В сътрудничество със Статистическата служба на Дания и регионалните власти на Дания, датският орган по въпросите на предприятията разработи инструмент за измерване на въздействието на регионалната политика за растеж в Дания.

През периода 2014—2020 г. Европейският фонд за регионално развитие и Европейският социален фонд ще инвестират около 400 милиона евро за генериране на растеж и работни места в Дания. Както във всяка друга държава членка, крайните продукти и резултати на датските проекти по линия на структурните фондове се измерват с помощта на редица показатели, включително общи показатели. Въпреки че са полезни, те имат своите ограничения, т.е. фактът, че подлежат на самооценка и се измерват само докато се изпълняват проектите. Основните резултати от датските проекти, финансирани по линия на структурните фондове, обикновено проличават след края на проекта — често няколко години след приключването му.

С оглед на това датският орган по въпросите на предприятията и форумите за регионален растеж обединиха усилията си със Статистическата служба на Дания, за да измерят действителните резултати на дружествата, участващи в проекти по линия на структурните фондове, например по отношение на заетостта и оборота, както по време на изпълнението на проекта, така и след неговото приключване, което е по-важно.

Чрез сравняване на развитието на участващите дружества с контролни групи, т.е. сходни дружества, които не са взели участие в проекти по линия на структурните фондове, се определя дали тези проекти са довели до постигане на промяна или не. Ако участниците са отбелязали значително по-силен растеж от контролната група, това се тълкува като признак за положително въздействие на участието.

В последното измерване на въздействието бяха включени около 150 проекта по линия на структурните фондове, стартирани през периода 2010—2012 г. В тези проекти са участвали над 7000 частни дружества, чийто растеж е измерен до края на 2015 г. и сравнен с този на контролните групи (последните данни са за 2015 г.) Измерването на въздействието показва, че проектите по линия на структурните фондове са допринесли за създаването на приблизително 4200 работни места на пълен работен ден в частния сектор, което се равнява на 75 000 EUR за работно място. Съгласно измерването на въздействието проектите са допринесли същевременно и за повишаване на оборота на участващите дружества с около 850 милиона евро.

^ Силкеборг (Ютландия), Офис на Управляващия орган в Дания.

Първите съответни измервания на въздействието за програмния период 2014—2020 г. се очакват да бъдат завършени през 2018 г. Фокусът на тези измервания ще бъде не само върху участващите дружества, но и върху участващите хора. По-специално по отношение на проектите по линия на социалния фонд, често е уместно да се измерва дали безработните лица са намерили работа или дали младите хора са завършили образование и т.н. Това може да се оцени и чрез използване на данни от Статистическата служба на Дания. ■

ХАНС ХЕНРИК НОРГААРД

Главен консултант, Орган по въпросите на предприятията на Дания

СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ НА ЕС ТРЯБВА ДА ПОДКРЕПЯТ САМОСТОЯТЕЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ

Когато говорим за структурните фондове, на преден план излизат три ключови фрази: прекалена бюрокрация, зависимост от помощта и повишена конкурентоспособност.

Въпреки че две от тези фрази имат по-скоро отрицателен оттенък, е ясно, че структурните фондове са оказали забележително въздействие върху повишаването на конкурентоспособността на държавата и бизнеса в Естония, макар и понякога това да се подценява.

Въпреки това винаги е било важно и продължава да бъде важно да се следят отблизо негативните оценки. С цел да не се допусне повторната поява на такова негативно отношение, е необходимо да получаваме непрекъснато обратна информация както от получателите на помощта, така и от неправителствените организации, които представляват общите интереси на даден сектор.

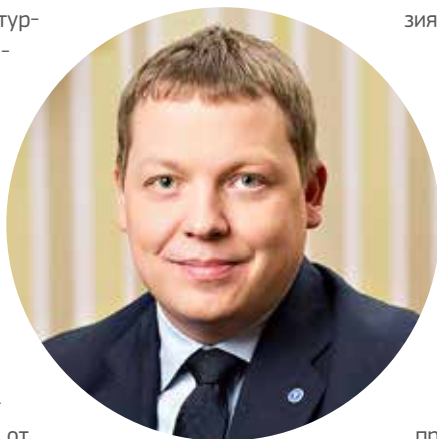
Предприемачите твърдят, че мащабът на свързаната с фондовете бюрокрация се увеличава с времето. Ако над 20% от разходите по даден проект се изразходват за отчитане и свързаните с това разходи, тогава това действително е твърде много. Би било много по-разумно тези ресурси да се насочат към постигането на основните цели на различни мерки. По-важно е фокусът да бъде поставен върху целите, оказващи въздействие, както и върху оценката на крайните резултати на всеки проект, отколкото върху непрекъснатото отчитане. За по-малките предприятия в частност, това може да бъде прекалено и може да доведе до чувство на голямо разочарование.

Към получателите на безвъзмездните средства следва да се проявява по-голямо доверие, тъй като е неразумно да се проверява и одитира всичко, защото това увеличава разходите както за предприемача, така и за държавата.

Развиването на зависимост от безвъзмездни средства е проблем във всички държави, независимо от действителния източник на финансиране. Това следва да се предотврати, тъй като в крайна сметка този паричен поток ще пресъхне, и затова ресурсите

следва да се използват по-скоро за насърчаване на развитието, а не като оперативни субсидии.

Има няколко сектора, в които зависимостта се е превърнала в значителен проблем, и то не само в Естония. Една от най-комплексните области е например селското стопанство, но има и други. Основният капан, който трябва да се избегне, е да не се поражда „синдрома на заучената безпомощност“ чрез създаването на илюзия за всемогъща и непрестанна помощ.

Структурните фондове следва да помагат на икономиката като цяло да стане по-конкурентоспособна — това следва да бъде основната цел. В случай на получаване на помощ е важно големите компании и малките предприятия да се третират по еднакъв начин и да се предостави повече подкрепа на тези, които присъстват на пазара от известно време и видимо се справят добре сами. Конкуренцията в света на бизнеса е ожесточена и дадено предприятие трябва да има желание да вложи много труд и парични средства, за да успее на международните пазари.

По-големите компании са готови да дават повече от себе си и ако добавим към това структурните фондове на ЕС, резултатите биха могли да бъдат много по-добри. От друга страна не трябва да забравяме, че големите предприятия осигуряват работа за десетки по-малки такива. В някои случаи броят на подизпълнителите може да достигне до стотици и техният успех често зависи от този на техния по-голям партньор. По-разумното насочване на помощта би могло да генерира значителни икономии от административни разходи. ■

МАИТ ПАЛТС

Генерален директор

Търговско-промишлена палата на Естония

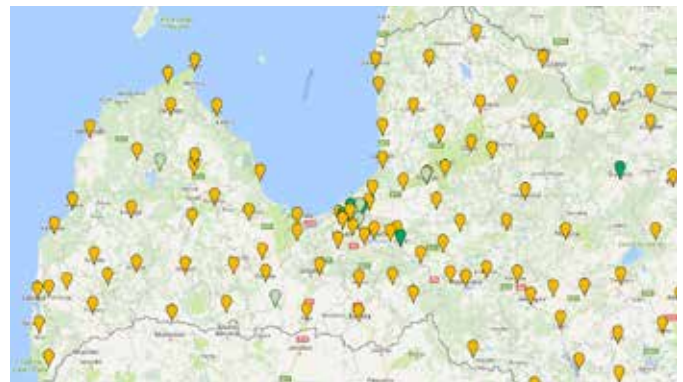
ПРОЕКТИ

ЕКОЛОГИЧНО ЧИСТА МОБИЛНОСТ В ЛАТВИЯ

ОБЩО ИНВЕСТИЦИИ:
7 835 300 EUR

УЧАСТИЕ НА ЕС:
6 660 000 EUR

Проектът за създаване на инфраструктура за зареждане на електрически превозни средства има за цел да изгради широка мрежа в цяла Латвия, която да се състои от 150 обекта за зареждане на електрически превозни средства в съответствие с изискванията на ЕС за инфраструктурата за алтернативни горива. Проектът ще намали зависимостта на страната от петрола и ще доведе до значително увеличаване на броя на електрическите превозни средства по латвийските пътища.

Основната цел на проекта за електромобилността е да се намали зависимостта на Латвия от петрола чрез изграждане на национална мрежа от зарядни станции за електрически превозни средства (ЕПС), така че да се увеличи броят на електрическите превозни средства по латвийските пътища. Една такава иновация в транспортния сектор на страната ще увеличи неговата ефективност, ще осигури по-голяма мобилност и ще насърчи развитието и използването на повече възобновяеми технологии на територията на Латвия. Също така ще се подобри качеството на живот в градовете, където замърсяването на въздуха вследствие на натоварения пътен трафик е нарастваща заплаха за здравето.

Целта на проекта е да се изградят подходящ брой публично достъпни зарядни станции до края на 2020 г., за да се осигури движението на електромобилите във всички големи градове, прилежащите им околности и всички други гъсто населени райони в Латвия. Тези цели са в съответствие с директивите на ЕС относно разполагането на инфраструктура за алтернативни горива.

Проектът се финансира основно от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), а останалите средства се предоставят от държавния бюджет на Латвия. Това финансиране ще подпомогне развитието на 150 нови зарядни станции за ЕПС и приблизително 747 електрически превозни средства повече, регистрирани за движение по пътната мрежа на Латвия до 2023 г.

Поемане на отговорност

По-конкретно дейностите по проекта ще включват проучване и изследване на възможно най-добрите места за зарядни станции на ЕПС, след което те ще се изградят, както и съответните електрически връзки. Дейностите по проекта включват също така и изграждане на система за управление и наблюдение за станциите, за да се гарантира ефективното управление и контрол на операциите, като се отчитат предоставените услуги, както и методите за плащане при зареждане на електрическите превозни средства.

Чрез изграждането на рационален брой зарядни станции за ЕПС на правилните места, проектът ще гарантира, че ЕПС ще могат да се презаредят бързо, като се избегне престоя и се увеличат разстоянията, които ще може да се изминат от електрическите превозни средства. Следователно тази нова, иновативна и предназначена за ЕПС инфраструктура ще допринесе за по-устойчивия транспортен сектор, по-малката зависимост от изкопаемите горива в Латвия и по-ниските нива на замърсяване. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

www.eitransports.lv

ПРОЕКТИ

В БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ВЯТЪР, ДЪЖД ИЛИ СЛЪНЦЕ

**ОБЩО ИНВЕСТИЦИИ:
1 744 700 EUR**

**УЧАСТИЕ НА ЕС:
1 146 600 EUR**

Фирма WP Systems, със седалище в Руланд, Германия, е патентовала SkyServiceShop, мобилна работилница, която включва иновативна система за поддръжка на лопатките на двигател. Камерата, която е първата, която предоставя възможност за планирано обслужване на лопатките независимо от времето, е проектирана с цел да се подобри ефективността и да се намалят разходите за вятърните електроцентрали.

Днес работата по поддръжката, която трябва да се извършва на роторните перки на вятърните турбини, може да се окаже проблемна — често се използват промишлени алпинисти, въжета и платформи, но възможността за изпълнение на тази дейност зависи от времето. Това означава, че броят на дните на разположение за ремонт за една година е ограничен, поради колебания на температурата и климатичните условия, които създават проблеми при планирането на проверки, поддръжка и ремонт на вятърните електроцентрали.

Това води до по-голям брой повреди на лопатките на вятърните турбини, което на свой ред налага допълнителни инвестиции за поддръжката и ремонта им. Следователно това означава, че в глобален мащаб, вятърните паркове, които в момента са в експлоатация, не се използват с пълния им потенциал.

В отговор на предизвикателството относно начина на извършване на дейностите по поддръжка на парка вятърни турбини през цялата година, Европейският фонд за регионално развитие подкрепя инициативата за иновативния SkyServiceShop.

С помощта на опитни авиационни инженери-разработчици и професионални индустриални дизайнери, екипът на WP Systems разработи нова концепция за покрита сервисна платформа, която може да се прикрепя към роторната перка, докато все още е на турбината. Това патентовано гъвкаво решение по всяка вероятност отговаря на изискванията на клиентите и се очаква да запълни една съществена празнина на пазара за поддръжка на вятърни турбини.

Иновативност, адаптивност и безопасност

SkyServiceShop е затворена камера за мобилна поддръжка с обстановка, наподобяваща работилница. Тя предпазва оперативните работници от влага и студ, което позволява проверките, поддръжката и ремонта да се извършват на перките на вятърните турбини независимо от времето, бързо, икономично и по график.

По-конкретно камерата е включва модерен подвижен под, който прилепва колкото е възможно по-плътно към роторната перка. Камерата може да се адаптира към различни размери и типове перки, а подът може да се простира чак до повърхността на перката. Това гарантира безпрепятствен достъп до области, които се нуждаят от ремонт.

Камерата дори може да се използва във влажни условия благодарение на концепцията за прилепване на SkyServiceShop, която променя посоката на дъждовна вода надалеч от ремонтираното поле. Отоплението, климатизацията и ергономичността на камерата осигуряват всички необходими условия за предоставяне на ефикасни и професионални услуги за поддръжка.

Освен това камерата може да се транспортира като ремарке, закачено отзад на превозното средство, и има съответните спецификации, за да се гарантира безопасността на операторите, които работят в нея. ■

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ

<http://windpowersystems.de/>

ПРОГРАМА

1—2 ЮНИ 2017 Г.

Хелзинки (FI)

Конференция „Интелигентни региони II“

26—27 ЮНИ 2017 Г.

Брюксел (BE)

Форум за сближаването

9—12 ОКТОМВРИ 2017 Г.

Брюксел (BE)

Европейска седмица на регионите
и градовете

10 ОКТОМВРИ 2017 Г.

Брюксел (BE)

Церемония по награждаването RegioStars

ПРАВНА ЗАБЕЛЕЖКА

Нито Европейската комисия, нито което и да е лице, действало от нейно име, носят отговорност за начина, по който би могла да бъде използвана съдържащата се в тази публикация информация, както и за каквито и да е грешки, които могат да бъдат допуснати въпреки внимателната подготовка и проверка.

Настоящата публикация не отразява непременно мнението или позицията на Европейската комисия.

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2017 г.

ISSN 1830-9321

© Европейски съюз, 2017 г.

Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

(*) Правата върху въпросните изображения се предоставят за използване единствено в списание „Панорама“ (брой 60), а не за други приложения; изображението може да бъде възпроизведено в контекста на бр. 60 на списание „Панорама“ и неговите езикови версии — изображението не може да бъде възпроизведено за други цели.

За използването/възпроизвеждането на материал на трето лице, предмет на авторско право, който е посочен като такъв, разрешението трябва да бъде получено от носителя(ите) на авторско право.

Printed in Belgium

Това списание е отпечатано на английски, френски, немски, български, гръцки, испански, италиански, полски и румънски език на рециклирана хартия. Публикацията е налична на 22 езика на адрес:

http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/information/publications/

Съдържанието на броя беше завършено през март 2017 г.

СНИМКОВ МАТЕРИАЛ (СТРАНИЦИ):

Корица: © Европейска комисия

Страница 4: © Daniel Cilia

Страници 3, 10, 11, 13, 15, 19, 21, 22, 23, 24,

25, 26, 30, 44, 45: © Европейска комисия

Страница 5, 6, 7: © gov Malta

Страница 8: © iStock – sfabisuk

Страница 18: © Thinkstock – repistu

Страници 28, 29: © Marc Detiffe / © Maxime Delvaux /

@ FrancoisLichtlé, SPRB Brussels / @EFRO Vlaanderen /

@ SPW / © Idelux Projets Publics – Kevin Manand

Страница 31: © Thinkstock – HildaWeges

Страница 32: © Регион Западна Гърция

Страници 32, 35, 36, 37: © Регион Западна Гърция

Страница 40: © Министерство на икономическото

развитие, Полша

Страница 43: © Sociedad publica de gestion y promocion
turistica y cultural del principado de Asturias, s.a.u.

Страница 46: © Valdemar Lindekrantz

Страница 47: © Европейска комисия

Страница 48: © Diego Occhi

Страница 50: © Министерство на финансите, Латвия

Страница 51: © Датски бизнес орган

Страница 52: © Търговско-промишлена палата на

Естония

Страница 53: © etransports

Страница 54: © windpowersystems

БЪДЕТЕ ИНФОРМИРАНИ

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
 #CohesionPolicy | #ESIFunds

EUinmyRegion

flickr.com/euregional

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en
 @CorinaCretuEU

Допълнителна информация за събитията е публикувана в раздел „Календар на събитията“ на уебсайта Info regio на следния адрес:

http://ec.europa.eu/regional_policy/bg/newsroom/events/

■ Служба за публикации

Европейска комисия,
 Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“
 Комуникация — Agnès Monfret
 Avenue de Beaulieu 1 — B-1160 Brussels
 Имейл: regio-panorama@ec.europa.eu